

Augstā balva Lolitai Ritmanei

Šī gada Grammy balvas pasniegšanas ceremonijā augsta atzinība izteikta latviešu komponistei Lolitai Ritmanei. Apbalvojumu katēgorijā “Labākais klasiskās mūzikas sakopojums” (*Best Classical Compendium*) saņēma skaņdarbu cikls 12 daļās, kas pauž cīņu par sievietes tiesībām un cilvēktiesībām. Tas radīts 2019. gadā veidotam uzvedumam “*Women Warriors – The Voices Of Changes*” Ņujorkā. Balvu saņēma šī mūzikas darba producenti Eimija Andersone, Marks Matsons un Lolita Ritmane.

Ir svarīgi piebilst, ka šis mūzikas ieraksts 2020. gadā notika Latvijas Radio 1. studijā Rīgā, to atskaņoja Latvijas mūziķi. Trīs daļas šajā ciklā komponējusi pati Lolita Ritmane, bet fināla skaņdarbā “*We Rise*” piedalās arī Rīgas Doma meiteņu koris “*Tiara*” diriģentes Airas Birziņas vadībā.

Apsveicam Lolitu Ritmani ar panākumiem! Priecājamies par koŗa “*Tiara*” veiksmīgo līdzdalību šajā ieskaņojumā!

Marks Matsons, Eimija Andersone un Lolita Ritmane

Martā, Ņujorkā

Ziedoto rotu galds Kultūras dienu akcijā “*Rotas Ukrainai*”. No kreisās: Linda Rencs, Sandra Gendrikova-Bayer, Gunta Ģīga

Kultūras dienās 20. martā. No kreisās: Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes mācītājs Juris Saivars, mūziķis Matīss Čudars, Anita Bataraga, Dace Aperāne, Marika Selga, Latvijas republikas pilnvarotais vestnieks ASV Māris Selga

27. martā Latvijas republikas Aizsardzības ministrijas pārstāvji viesojās pie Ņujorkas latviešiem. No kreisās: ģenerālis Raimonds Graube, Latvijas pilnvarotais vēstnieks ANO Andrejs Pildegovičs, Anita Bataraga, aizsardzības ministrs Artis Pabriks, Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes valdes priekšiece Daina Lazdiņa, māc. Juris Saivars, aizsardzības padomnieks ANO ģenerālmajors Andis Dilāns

Latvija dienu ritējumā
3. un 4. lpp.

Aktuālie politiskie komentāri
5. lpp.

Okupācijas mūzeja mācības
6. lpp.

Par “Eslingenas dvēseli” diplomātu Kārli Kalniņu
8. – 9. lpp.

Pošamies uz 14. Saeimas vēlēšanām! Visi!
10. lpp.

In Memoriam. Rakstnieks Zigmunds Skujiņš
11. lpp.

Prof. INESE VAIDERE,
Eiropas Parlamenta deputāte

Kā piegriezt skrūves Krievijai?

Rietumu sākotnējā reakcija uz Krievijas iebrukumu Ukrainā bija vienota un visai spēcīga, tomēr, kaņam turpinoties, ar to vairs nepietiek. Mums jādarā viss, lai vērstos pret Krievijas spējām slepkavošanu turpināt. Kopā ar kolēģiem Eiropas Parlamentā (EP) esmu izstrādājusi un ES augstākajām amatpersonām nosūtījusi vairākas vēstules ar ierosinājumiem, kā *piegriezt skrūves* Krievijai, pārtraukt tirdzniecības aizliegumus ar agresoru un palīdzēt Ukrainai. Īsi par dažiem būtiskākajiem uzdevumiem.

Vispirms jau militārajā jomā – ukraiņiem jānodrošina daudz plašākas ieroču piegādes. Ne tikai vieglie aizsardzības ieroči, bet arī nopietnas pretgaisa aizsardzības sistēmas, kaujas lidmašīnas un tanki. Tas jādarā visām Ukrainu atbalstošajām valstīm, katrai pēc savām iespējām.

Tāpat jānovērš visi robi, kas ļauj apiet sankcijas. Vēl spēcīgāk jāvērsas pret Kremļa oligarhiem. Jākonfiscē viņu īpašumi, no kuņiem iegūtie līdzekļi jāizmanto Ukrainas atbalstam un uz Krieviju jāizraida arī oligarhu ģimenes locekļi. Jāsoda tie, kuņi gadiem stutējuši Putina varu. Un ES ir nekavējoties jāpieņem vēl spēcīgākas sankcijas pret Krievijas ekonomiku. Piemēram, no SWIFT starptautisko banku no-

rēķinu sistēmas jāatslēdz visas Krievijas un Baltkrievijas finanču iestādes. Spēcīgs solis būtu pilnīgs tirdzniecības aizliegums ar abām valstīm.

Noteikti nekavējoties jāpārtrauc Krievijas naftas, gāzes un akmeņogļu imports. Ir nepieņe-

mami, ka, pārņot šos resursus, Rietumi financē trešdaļu Krievijas budžeta, kas ļauj Putinam ik dienu saražot 400 jaunus tankus. Tādēļ EP esmu aktīvi aicinājusi izbeigt energoresursu importu no Krievijas. Kolēģu vidū tam veidojas atbalsts, kas ir bū-

tiski, lai pārliecinātu skeptiskās dalībvalstis.

Vairāk nekā 40% ES dabasgāzes un ogļu, kā arī 27% jēlnaftas tiek importēti no Krievijas. Piemēram, Vācija ir īpaši atkarīga, un Putins to izmanto spiediena izdarīšanai. Taču šis nav īstais

brīdis Eiropas bagātākajām valstīm bažīties par iespējamo cenu pieaugumu, atsakoties no Kremļa enerģijas, kamēr tepat blakus tiek noslepkavoti civiliedzīvotāji, arī bērni. Lai apturētu kaŗu, ES pēc iespējas ātrāk jāiemācās dzīvot bez Krievijas resursiem.

Arī Latvijā atteikšanās no Krievijas energoresursiem kādu brīdi radīs cenu pieaugumu. Tomēr tas ir iespējams bez ļoti nopietnām sekām un, pats svarīgākais – tādējādi palīdzēs apturēt kaŗu, kas ir drauds arī mums. Miers ir dārgāks par visu.

Līdztekus aktīvi jāveicina pāreja uz atjaunojamajiem energoresursiem un jāsamazina mūsu enerģijas patēriņš. Piemēram, par pāris grādiem jāsamazina temperatūra gan valsts iestāžu telpās, gan mājokļos, kā arī vairāk jāizmanto sabiedriskais transports. Ir pēdējais laiks daudz straujāk veikt ēku atjaunošanu, kas līdz šim notikusi gliemeža gaitā. Kā Eiropas Renovācijas vēstniece Latvijā vēlos uzsvērt, ka visaptveroša renovācija ļauj siltumenerģijas patēriņu un rēķinus samazināt pat vairāk nekā uz pusi.

Ik dienu dzirdam par jauniem Krievijas kaŗa noziegumiem. Mums šīs šausmas ir jāpārtrauc. Jābeidz no Putina baidīties un jāstājas viņam pretī ar visu Rietumvalstu spēku!

IN MEMORIAM

Sabiedrisko darbinieci un ilggadējo PBLA ģenerālsekretāri TIJU KRŪMIŅU (1936-2022) pieminot

Pagājušajā nedēļā mūs sasniedza skumja vēsts, ka 30. martā Bethesda, Merilandes pavalstī, ASV, Mūžībā aizgājusi sabiedriskā darbiniece un ilggadēja PBLA ģenerālsekretāre Tija Krūmiņa. Viņas izcilais mūža darbs bija veltīts Latvijai, tās brīvībai un latviešiem.

Tija Krūmiņa (dz. Turks) piedzima 1936. gada 12. janvārī pazīstamā latviešu luterāņu mācītāja Jāņa Turka (1906 – 1999) ģimenē Aucē. Tijas māte bija skolotāja, un ģimenē bija arī brālis Andrejs un māsa Gunta. 1944. gadā Tija Krūmiņa kopā ar ģimeni devās bēgļu gaitās uz

Vāciju, pēc tam, 40. gadu nogalē – trimdā uz ASV.

Tija Krūmiņa 1954. gadā absolvēja Kalamazū pilsētas vidusskolu, Kalamazū kolledžā 60. gadu sākumā ieguva BA gradu pedagogijā, studēja pedagogiju arī Mičiganas universitātē un izglītību papildināja Merilandes universitātē. No 60. gadu vidus līdz 1981. gadam Tija Krūmiņa strādāja par skolotāju Mičiganas un Merilandes pavalstu skolās.

1981. gadā Tija Krūmiņa sāka strādāt Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) birojā Vašingtonā un 1983. gadā no sabiedriskā darbinieka Bruno Albata un arhitektes, rakstnieces Laimas Kalniņas pārņēma PBLA ģenerālsekretāres un PBLA biroja Vašingtonā vadītājas amatu, ko pašizliedzīgi un ar sirdsdegsmi pildīja līdz 2016. gadam.

Tija Krūmiņa trīsdesmit piecu PBLA darba gadu laikā nodrošināja sekmīgu PBLA administratīvo vadību un ikgadējo PBLA valdes sēžu norisi, koordinējot PBLA nozaŗu, valdes locekļu un biroja darbību un Pasaules brīvo latviešu apvienības sadarbību ar Latviju.

Tija Krūmiņa 80. gadu otrajā pusē PBLA birojā Vašingtonā sadarbībā ar tā laika PBLA

priekšsēžiem Oļģertu Pavlovski un Gunāru Meierovicu koordinēja PBLA nacionālpolitiskās aktivitātes, kas sekmēja Latvijas neatkarības atgūšanu (PBLA sadarbība ar citām baltiešu organizācijām, PBLA dalība Eiropas drošības un sadarbības apspriedēs, atbalsts Latvijas Tautas frontei u.c.).

90. gados Tija Krūmiņa koordinēja PBLA dažādās atbalsta programmas Latvijai, savukārt no 2000. līdz 2004. gadam T. Krūmiņa sadarbībā ar PBLA priekšsēdi Jāni Kukaini koordinēja arī PBLA biroja un Apvienotās baltiešu komitejas sadarbību, lai pārliecinātu un ietek-

mētu ASV politiķus, valdību un Senātu atbalstīt Baltijas valstu uzņemšanu NATO. Tija Krūmiņa bija Vašingtonas latviešu ev. lut. draudzes locekle un studentu korporācijas Imeria locekle. 2008. gadā par nopelniem Latvijas labā Tija Krūmiņa tika apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Pasaules brīvo latviešu apvienība un tās valde izsaka visdziļāko līdzjutību Tijas dzīvesbiedram Maigonim Krūmiņam un meitai Annai ar ģimeni.

Tija PBLA kolģēgu un draugu atmiņā paliek neaizmirstama ar savu gaišo smaŗu, īpašo personības starojumu un šarmu.

PBLA pārstāvniecība

Mūžībā aizsaukta
ilggadēja PBLA ģenerālsekretāre,
Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri

TIJA KRŪMIŅA

Dzimusi 1936. gada 12. janvārī Aucē, Latvijā
mirusi 2022. gada 30. martā Bethesda, Maryland

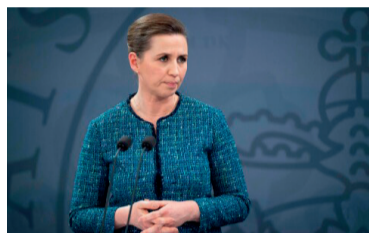
Viņū pateicībā piemin PBLA valde un darbinieki.
PBLA izsaka visdziļāko līdzjutību Tijas dzīvesbiedram
Maigonim Krūmiņam un meitai Annai ar ģimeni

Dānija gatava lemt par karavīru nosūtīšanu uz Latviju

Dāņu armijas karavīri

Dānija ir gatava lemt par karavīru nosūtīšanu uz Latviju, pēc tikšanās Rīgā medijiem puda Ministru prezidents Krišjānis Kariņš un Dānijas premjerministre Mete Frederiksena (*attēlā*).

Kariņš norādīja, ka pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā Dānija ir gatava pieņemt lēmumu par aptuveni 800 dāņu karavīru nosūtīšanu uz Latviju, lai stiprinātu NATO aizsardzību pret jebkādu potenciālu Krievijas agresiju reģionā. Kariņš uzsvēra, ka tas ir nozīmīgs lēmums, jo NATO papildspēks skaidri parāda arī Vladimira Putina Krievijai, ka NATO dalībvalstis ir vienotas ne tikai vārdos, bet arī darbos, un stiprina viena otru. Latvijas premjers puda, ka šāds kontingents stiprina jebkuru bruņotos spēkus un ir svarīgs signāls – ja kāds domā iebrukt Latvijā, jāsaprot, ka tas būtu uzbrukums visai NATO aliansei, nevis tikai teorētiski, bet konkrētiem karavīriem no dažādām NATO valstīm, kuŗi te atrodas un ir gatavi kopā ar Latvijas karavīriem aizstāvēt Latviju. Kariņš arī norādīja, ka 800 karavīru liela grupa būtu vislielākā vienība no vienas valsts, kas atrodas Latvijā.

Mete Frederiksena savukārt sacīja, ka lēmums par karavīru nosūtīšanu vēl jāapstiprina parlamentā, un viņa nevar pašlaik atklāt detaļas, kad tieši dāņu karavīri varētu ierasties Latvijā. Viņa uzsvēra, ka Dānija ir apņēmības pilna nodrošināt Baltijas jūras reģiona drošību un stabilitāti, jo tā ir šī reģiona valsts, tāpēc Dānija atbildēja NATO aicinājumam un ir gatava nosūtīt papildspēkus uz Baltijas valstīm.

Pateicas Latvijai par militāro un politisko palīdzību

Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis un Latvijas prezidents Egils Levits tikšanās laikā Rīgas pilī 2019. gada 16. oktobrī

Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis 2. aprīlī, sarunā ar Latvijas prezidentu Egilu Levitu

pateicās par Latvijas nozīmīgo militāro un politisko palīdzību Ukrainai, informēja Valsts prezidenta kanceleja.

Levits sarunā ar Zelenski pārrunāja Latvijas un citu Rietumvalstu militāro palīdzību Ukrainai, lai atvairītu Krievijas uzbrukumu. Zelenskis pateicās Latvijai par tās ļoti nozīmīgo militāro ieguldījumu Ukrainas aizsardzības spēju stiprināšanā. Sarunu ar Levitu Zelenskis apstiprināja arī savā kontā mikroblogošanas vietnē *Twitter*, sakot paldies Latvijas iedzīvotājiem.

Pabriks Pentagonā tiek ar ASV Gaisa spēku un Jūras spēku sekretāriem

30. un 31. martā aizsardzības ministrs Artis Pabriks ārvalstu vizītes laikā Amerikas Savienotajās Valstīs tikās ar ASV Gaisa spēku sekretāru Frenku Kendalu un Jūras spēku sekretāru Karlosu del Toro, lai pārrunātu divpusējās sadarbības jautājumus pašreizējo reģionālās drošības izaicinājumu kontekstā un turpmākā militārā atbalsta nepieciešamību Ukrainai, pastiprinot tās iespējas uzvarēt Krievijas uzsāktajā karā. Tikšanās laikā A. Pabriks izteica arī pateicību par līdzšinējo militāro un finansiālo atbalstu, ko ASV ir sniegusi Latvijai.

“Šī atbalsta turpināšana un paplašināšana ir kritiski nepieciešama ilgtermiņā. Baltijas reģiona aizsardzības stiprināšana ar spēkiem gaisā, jūrā un sauszemē ir priekšnoteikums, lai nosargātu visu NATO teritoriju. Mums ir nepieciešama gan ASV divpusējā iesaiste, gan arī jāmaina NATO kopējā pieeja aizsardzībai. Mums jāizdara viss iespējamais, lai uzvarētu pašu pirmo kauju. Tas nozīmē – lielāku sabiedroto klātbūtni Baltijā,” uzsver A. Pabriks. Sarunu gaitā tika apspriesta arī ASV Gaisa spēku un Jūras spēku klātbūtne Baltijā un mācības gan Latvijas gaisa telpā, gan Baltijas jūrā, kā arī Nacionālo bruņoto spēku regulāro spēku pilnveidošana un ASV iesaiste Baltijas reģiona aizsardzībā.

Latvijai iespējami drīz jāatsakās no Krievijas dabasgāzes

Koalicijā ir vienprātība, ka Latvijai pēc iespējas drīzākā laikā jāatsakās no Krievijas dabasgāzes piegādēm. To pēc koalīcijas sēdes paziņoja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, norādot – Latvija no Krievijas dabasgāzes atteiksies neatkarīgi no tā, kā lems citas valstis un arī Eiropas Savienība (ES).

Par enerģētikas jomu atbildīgajai Ekonomikas ministrijai (EM) uzdots izstrādāt informatīvo ziņojumu ar risinājumiem, kā tieši Latvija varētu atteikties no Krievijas dabasgāzes piegādēm, pēc koalīcijas sēdes sacīja partiju ap-

vienības “Attīstībai/Par!” Saeimas frakcijas vadītājs Juris Pūce. Plānots, ka EM ziņojumu valdībā iesniegs jau nākamnedēļ. Vienlaikus Pūce atzina, ka lēmums par atteikšanos no Krievijas dabasgāzes “maksās” gan patērētājiem, gan valstij kopumā. “Tās nebūs nelielas neērtības. Būs jāmaina sevi,” sacīja deputāts.

Tieslietu ministrs Jānis Bordāns norādīja, ka, atsakoties no Krievijas dabasgāzes, būs jāmeklē alternatīvas. Iespējams attīstīt vēja parkus, arī sašķidrinātās dabasgāzes termināli Skultē, teica ministrs, norādot, ka atbildīgajām valsts iestādēm jautājums par enerģētisko neatkarību ir jārisina kompleksī.

EM parlamentārā sekretāre Ilze Indriksone atzīmēja, ka sadarbībā ar Lietuvas valdību tiks nodrošinātas sašķidrinātās dabasgāzes piegādes no Klaipēdas termināļa. Vienlaikus tiks vērtētas sašķidrinātās dabasgāzes termināļa attīstības iespējas Latvijā, Igaunijā un Somijā. Premjers norādīja, ka šobrīd ir zināms par vienu sašķidrinātās gāzes projektu Igaunijā un viena diviem Latvijā.

Daugavpili LVRTC tornī mastā pacelts Ukrainas karogs

Pauzot atbalstu Ukrainai un tās iedzīvotāju cīņai par valsts neatkarību, 3. aprīlī VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (LVRTC) 204 metrus augstajā sakaru tornī Daugavpili pacelts trīs reiz sešus metrus liels Ukrainas karogs, aģentūru LETA informēja LVRTC.

Ja laika apstākļi ļaus, plānots, ka karogs tornī plīvos vairākas dienas.

“Mērķtiecība, pašaielīdzība, spēks un drosme, ar kādu Ukrainas iedzīvotāji un karaspēks cīnās par savu dzimteni un demokrātiskajām vērtībām, liek katram no mums no jauna izvērtēt savu lomu un pienasumu patriotisma stiprināšanā ik dienu,” sacīja LVRTC valdes priekšsēdis Ģirts Ozols. Viņš norāda, ka, torņa mastā paceļot Ukrainas karogu, “vēlamies arī atgādināt, ka esam privilēģēti dzīvot neatkarīgā un demokrātiskā valstī, kuŗā izteiksmes brīvība ir vērtība, bet informācijas pieejamība – ikviena tiesības”.

Koknesē atklās piemiņas stēlu Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem

7. aprīlī Koknesē notiks Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem veltītas piemiņas stēlas svinīgā atklāšana, aģentūru LETA informēja Aizkraukles novada pašvaldībā. Pasākumā piedalīsies arī aizsardzības ministrs Artis Pabriks (AP) un citi aizsardzības nozares pārstāvji.

Pašvaldībā informēja, ka stēla iemūžināti Kokneses novadam piederīgie Lāčplēša kara ordeņa

kavalieri – seržants Jānis Bergs, kaprālis Kārlis Bulle (Bullis), Francijas armijas leitnants Firhtegots Konrāds Augusts Dekerts, seržants Jānis Filipsons, kareivis Aleksandrs Kasparsons, kaprālis Ernests Kārklīns, seržants Vilis Krasts, kareivis Paulis Līgeris, virsleitnants Jānis Preiss, virsleitnants Kārlis Frīdrihs Rīters, leitnants Oto Ševics, dižkareivis Andrejs Ūbergs, kareivis Pēteris Ūbergs un kaprālis Žanis Zalviņš.

Vērienīgs militārais vingrinājums Baltijas jūrā

Noslēdzies vērienīgs Apvienoto reaģēšanas spēku integrētais militārais vingrinājums Baltijas jūrā, kuŗā Latvijas Jūras spēki piedalījās kopā ar sabiedrotajiem no Lielbritānijas, Dānijas, Zviedrijas, Lietuvas un Igaunijas, veicinot atturēšanu un sekmējot drošību Baltijas jūras reģionā. Apvienotie reaģēšanas spēki integrēto militāro vingrinājumu Baltijas jūrā uzsāka 4. martā, Dānijas un Lielbritānijas apgādes kuģiem nogādājot militāros transportlīdzekļus un ekipejumu NATO paplašinātās klātbūtnes Igaunijā kaujas grupai, un turpināja trīs nedēļas, sešu valstu bruņoto spēku kuģiem, gaisa kuģiem un militārajam personālam veicot virkni uzdevumu plašā Baltijas jūras teritorijā.

Latvija un Lietuva sašaurinās diplomātiskās attiecības ar Krieviju

Nemot vērā Krievijas bruņoto spēku pastrādātos noziegumus Ukrainā, Latvija sašaurinās diplomātiskās attiecības ar Krievijas Federāciju, mikroblogošanas vietnē *Twitter* norādīja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (JV). Viņš atzīmēja, ka par konkrētiem lēmumiem tiks paziņots pēc iekšējo procedūru pabeigšanas. Kā aģentūru LETA informēja Ārlietu ministrijas (ĀM) preses sekretārs Jānis Beķeris, līdz lēmumu pieņemšanai un paziņošanai ĀM plašākus komentārus nesniegs. Savukārt Lietuvas valdība 4. aprīlī nolēmusi pazemināt diplomātiskās pārstāvības statusu attiecībā ar Krieviju un pieprasījusi, lai šis valsts vēstnieks Aleksejs Isakovs atstāj Lietuvu, vienlaikus nolēmot arī slēgt Krievijas konsulātu Klaipēdā, paziņojis ārlietu ministrs Gabrīļus Landsbergis.

“Reaģējot uz Krievijas militāro agresiju pret suverēno Ukrainu un Krievijas bruņoto spēku zvērībām dažādās okupētajās Ukrainas pilsētās, tostarp šausminošo slaktiņu Bučā un citur, Lietuvas valdība nolēmusi pazemināt diplomātiskās pārstāvības līmeni, un Krievijas Federācijas vēstniekam būs jāatstāj Lietuva,” viņš norādījis, piebilstot, ka tuvākajā laikā mājās atgriezīsies Lietuvas vēstnieks Maskavā Eitvids Bajarūns.

Landsbergis pastāstījis, ka Lietuva par šo lēmumu jau informējusi savas partnervalstis Eiropas Savienībā (ES) un NATO, aicinot tās rīkoties tāpat. Vienlaikus viņš piebilda, ka valdība nolēmusi slēgt Krievijas konsulātu Klaipēdā, ņemot vērā Krievijas diplomātiskā dienesta “vispārējo nekonstruktīvo lomu attiecībā uz agresiju pret Ukrainu”.

“Krievijas okupācijas spēku brutalitāte pārkāpusi jebkādas civilizētās pasaules normas. Tas, ko pasaule ierauga Bučā, diemžēl var izrādīties tikai sākums. Pēc citu pilsētu atbrīvošanas var atklāties vēl vairāk šausmīgu kara noziegumu,” sacījis ministrs. “Neviens Krievijas bruņoto spēku kara noziegums un noziegums pret cilvēci netiks aizmirsts.” “Mans un Lietuvas valdības mērķis ir panākt, lai šos noziegumus pēc iespējas drīzāk izvērtētu tiesa un lai tiktu saukti pie reālas atbildības gan tie, kuŗi deva pavēles izdarīt šādus noziegumus, gan tie, kuŗi tos izdarīja,” viņš uzsvērs.

Lietuva izraida Krievijas vēstnieku un slēdz konsulātu Klaipēdā

Lietuvas valdība 4. aprīlī nolēmusi pazemināt diplomātiskās pārstāvības statusu attiecībā ar Krieviju un pieprasījusi, lai šis valsts vēstnieks Aleksejs Isakovs atstāj Lietuvu. Vienlaikus nolēms arī slēgt Krievijas konsulātu Klaipēdā, paziņojis ārlietu ministrs Gabrīļus Landsbergis.

Sodis par Krievijas agresiju slavinošo Z un V simbolu izmantošanu publiskā vietā

Saeima 31. martā galīgajā lasījumā pieņēma likuma grozījumus, nosakot sodu par militārās agresijas un kara noziegumu slavinošu simbolu, piemēram, simbolu Z un V izmantošanu publiskā vietā, informēja parlamentā. Grozījumi izdarīti Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā. Izņēmuma gadījumi būs, ja simbolu izmantošanas mērķis nebūs kara noziegumus vai militāro agresiju slavīnāt. Par pārkāpumu piemēros brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai līdz 350 eiro, bet juridiskajai personai – līdz 2900 eiro. Saeimā arī lēma, ka militāro agresiju un kara noziegumu slavinošus simbolus, tostarp Krievijas iebrukumu Ukrainā slavinošos Z un V, nedrīkstēs izmantot publiskos pasākumos.

Vai Uzvaras pieminekli dāvināsim Krievijai?

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) direktore Liene Cipule *Twitter* piedāvā Uzvaras pieminekli Krievijai uzdāvināt.

Kontekstā ar Saeimas Ārlietu komisijas sēdē uzsāktajām debatēm par Uzvaras pieminekļa demontāžu secināts, ka Latvijas starptautiskās saistības liedz vienpusēji demontēt Uzvaras parkā esošo pieminekli.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Cipules piedāvātais risinājums mikroblogošanas vietnē *Twitter* guvis ievērojamu atsaucību:

“Ja to pirkstu Pārdaugavā nedrīkst nojaukt, varbūt mēs varam to pieminēkli Krievijai uzdāvināt? Precedenti pasaulē ir. Piemēram, Brīvības statuja Ņujorkā, kas bija Francijas dāvana ASV. Nu, ja 1876. gadā varēja pārvietot 93 m augstu statuju no Francijas uz ASV, tad 2022. gadā nevajadzētu būt neiespējami pārvietot 79 m augstu regāliju, uz vietu, kur to patiesi novērtēs,” ierakstā min Cipule.

Ari zinātkāres centru ZINOO veidotājam, kosmosa jomas popularizētājam **Paulam Irbinam** (*attēlā*) ir piedāvājums, kā risināt pieminēklā jautājumu.

“Pavisam nopietni – piedāvāju uzvaras pieminēkli pārklāt ar lielas raķetes modeli, lai iedvesmo jauniešus uz STEM. (Dabas zinātņu un tehnoloģiju temas angļiski tiek sauktas par STEM – Red.). Plūs tūrisma objekts. Brauciet, Latvijā, kosmosā!”

Daugavpili ir daudzveidīga kultūras dzīve

4. aprīlī Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā Valsts prezidents Egils Levits tikās ar kultūras jomas pārstāvjiem, pārrunājot Daugavpils kultūras iestāžu un biedrību darbību. Valsts prezidents norādīja: “Kultūras dzīve Daugavpili ir intensīva un daudzveidīga. Paldies, ka uzturat šo kultūras procesu, kas Daugavpili piešķir īpašu raksturu!”

Gājiens un koncerts Ukrainas atbalstam Daugavpilī

Daugavpili 3. aprīlī gājiens “Latvija atbalsta Ukrainu” notika pozitīvā un pacilatā gaisotnē, bez incidentiem. Pasākuma dalībnieki nesa Ukrainas un Latvijas karogus, kā arī gājiena laikā skanēja ukraiņu mūzika.

Gājienā pulcējās vairāki simti iedzīvotāju no dažādām Latvijas vietām, tostarp gājienā pārsvarā piedalījās jaunieši, kā arī vidējās paaudzes cilvēki ar bērniem. Pasākuma idejas autors Ģirts Kalniņš aģentūrai LETA pastāstīja, ka, pēc organizatoru aplēsēm, pasākumā piedalījušies apmēram 700 dalībnieku.

Pulksten 17 Daugavpils Kultūras pili pulcējās vairāki Latvijā zināmi mākslinieki, lai labdarības koncerta ietvaros paustu atbalstu Ukrainai. Koncertu bija

iespējams vērot arī tiešraidē uz ekrāna Daugavpilī, Vienības laukumā. Koncertā piedalījās Aija Andrejeva, Anmary, Ansis, Antra Stafeca, Atis Ieviņš, “Bez PVN”, “Dabasu durovys”, “Dagamba”, “Elpa”, Intars Busulis un daudzi citi plaši pazīstami mākslinieki un grupas. Sadarbībā ar labdarības organizāciju “Ziedot.lv”, pasākuma laikā tika vākti ziedojumi Ukrainas atbalstam – bija iespēja veikt skaidras naudas ziedojumus “Ziedot.lv” kastītēs, kā arī cilvēki tika aicināti zvanīt uz ziedojumu numuru. Daugavpils dziesmu un deju grupas “Svātra” vadītāja Sarmīte Teivāne sacīja, ka pilsētai šāds koncerts bijis ļoti vajadzīgs, bet aptaujāto iedzīvotāju domas par to dalījās.

Lielbritānijas kamerkoris Southern Spirit Singers sniedz bezmaksas koncertu Rīgā

Lielbritānijas kamerkoris Southern Spirit Singers

5. aprīlī Rīgas Svētā Jāņa baznīcā notika Lielbritānijas kamerkorā Southern Spirit Singers bezmaksas koncerts diriģenta Endija Kinga vadībā. Koncertā izskanēja gan garīgā mūzika, gan arī modernā tautas mūzika, informēja mūziķu pārstāvji. Kora repertuārā iekļauti Ivo Antonjini, Metjū Mārtina, Dominika DiOrio, Džeika Rūnestada, Riharda Dubras, Ērika Ešenvalda, Imanta Ramiņa un daudzu citu pasaulē labi pazīstamu komponistu skaņdarbi. Rīgai paredzētajā repertuārā iekļautas arī dziesmas latviešu un igauņu valodā.

Ukraiņu mūziķis Andrejs Kuzmenko un viņa grupa “Skryabin”

Kuzjma Skryabins – mūziķis, kuŗš zināja neatkarīgas Ukrainas īsto vērtību – tā par Andreju Kuzmenko, grupas “Skryabin” dibinātāju un līderi rakstīja prese, kad mūziķis negaidīti aizgāja mūzībā autoavārijā 2015. gada februārī. Viņam tika veltīti daudzi cildinoši epitēti: “kas britiem “Bīti”, bijušās savienības iedzīvotājiem Visockis, tas mums – ukraiņiem – Kuzjma”.

Rīgā, Jūrmalā un Cēsīs uzstāsies kamerorķestris “Kijivas solisti”

Dzintaru koncertzālē 18. aprīlī, Lielajā gildē 19. aprīlī un koncertzālē “Cēsis” 22. aprīlī notiks Ukrainas nacionālā kamerorķestra “Kijivas solisti” koncerti, aģentūru LETA informēja “Latvijas koncertu” pārstāve Ieva Mora. Koncerta programmā iekļauti

ukraiņu komponistu Miroslava Skorika, Valentīna Silvestrova, Oleksandra Šimko skaņdarbi un ukraiņu tautas mūzika, kā arī Fēliksa Mendelszona un Nino Rotas skaņdarbi. 2022. gada sākumā kamerorķestris “Kijivas solisti” devās Eiropas koncertturnejā, līdz 24. februārī, atrodoties Itālijā, saņēma ziņu par Krievijas karaspēka iebrukumu Ukrainā. Viss mainījās, kaŗš bija sācies, mājās atgriezies vairs nevarēja. Sadarbojoties ar vadošajām Eiropas koncertorganizācijām, “Kijivas solisti” koncertturneja tika pagarināta uz nenoteiktu laiku.

Ukrainas nacionālā kamerorķestris “Kijivas solisti” apvieno atzītus un populārus mūziķus no visas Ukrainas, lielākā daļa no tiem ir nacionālu un starptautisku konkursu laureāti. Orķestrim ir svarīgi nest pasaulē mūsdienu ukraiņu komponistu skaņdarbus. Viņu programmās bieži dzirdami Miroslavs Skoriks, Jevgeņijs Stankovičs, Valentīns Silvestrovs un citi ukraiņu komponisti.

“Kijivas solisti” klausītājiem snieguši koncertus Luksemburgas pīlī, UNESCO zālē Parīzē, Berlīnes Komiskajā operā, Nacionālajā filharmonijas zālē Varšavā un citās pasaules vadošajās koncertzālēs. “Kijivas solisti” aktīvi piedalījušies arī dažādos festivālos: Dāvida Oistraha festivālā Igaunijā, laikmetīgās mūzikas festivālā “Varšavas rudens”, Polijā, Rūras klasiskās mūzikas festivālā, Vācijā, Ankaras mūzikas festivālā Turcijā un citos.

Ivars Kalniņš rīko radošo tikšanos, lai vāktu ziedojumus Ukrainas atbalstam

Populārais aktieris Ivars Kalniņš 9. aprīlī viesosies Dundagas pīlī, lai dalītos ar savu radošo pieredzi un līdzētu vākt ziedojumus Ukrainas atbalstam.

“Dārgie draugi. Mana karstākā, šī brīža vēlēšanās ir, lai visdrīzāk izbeigtos kaŗa darbība Ukrainā. Tā ir zeme, kur dzīvo mani draugi un mani kolēģas. Es vairākkārt esmu sadarbojies ar Kijivas, Odesas un Jaltas kinostudijām. Jau 20 gadus esmu saistīts ar producentu grupu no Poltavas. Šī grupa iestudē teātra izrādes, organizē šo izrāžu viesizrādes visā pasaulē, organizē dažādu mākslinieku koncertdarbību. Arī pandēmijas laikā, kad tas kļuva iespējams, mēs uzstājāmies ukraiņu bēgļiem Vācijā, Austrijā, Šveicē un Kīprā. Šie bēgļi ir tā emigrācijas daļa, kas izveidojās pēc 2014. gada notikumiem. Būsim modri, turēsim acis un ausis vaļā. Lai mūsu sirdis vienmēr ir atvērtas līdzpārdzīvojamam un milestībai, lai esam gatavi vienmēr palīdzēt. Tad šajā labo jūtu pasaulē nogrimis viss ļaunums un naidis. Mēs uzvarēsim un dzīvosim skaistā, satīcīgā, milestības pilnā pasaulē!” tā pirms gaidāmās tikšanās Dundagā rakstā aktieris Ivars Kalniņš.

Rīgas Domā skanēs koncerts “Lūgšana par Ukrainu”

9. aprīlī Rīgas Domā būs dzirdams bezmaksas koncerts “Lūgšana par Ukrainu”, kuŗa mērķis ir vairo kopēju iekšējo spēku un

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

ZVIEDRIJA. Latvijas vēstniece Zviedrijā Ilze Rūse apmeklēja Stokholmas universitātes Baltu valodu nodaļu un pasniedza Latvijas Nacionālās bibliotēkas dāvinājumu – īpašu grāmatu komplektu par Latvijas vēsturi, literatūru un kultūru.

Vēstniece iepazinās ar Stokholmas universitātes (SU) valodu fakultātes darbību, kuŗā notiek akadēmiskais darbs un apmācības darbs un apmācības darbs baltu, slavu, nīderlandiešu, vācu valodā. Sarunās par baltu valodu līdzšinējo un turpmāku vietu Stokholmas universitātē piedalījās fakultātes prefekte Šarlote Seilera-Brilla (*Charlotta Seiler Brylla*), profesors baltu valodās Pēteris Vanags, profesore baltu valodās Dženija Larsone (*Jenny Larsson*), studiju programmas vadītāja un lektore baltu valodās Lilita Zaļkalne un pētnieks Fredriks Bisindžers (*Frederik Bissinger*). Vēstniece pateicās SU akadēmiskajam personālam par ieguldījumu latviešu lingvistikas un kultūras pētniecībā un apmācībā, īpaši uzsverot Baltu valodas nodaļas ieguldījumu divpusējo attiecību ar Zviedriju uzturēšanā gadu desmitu garumā. Grāmatu dāvinājums SU ir izveidots sadarbībā ar Latvijas Nacionālo Bibliotēku un īstenots ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas simtgades programmas finansiālo atbalstu.

KANADA. 29. martā notika Latvijas vēstnieka Kaspara Ozoliņa lekcija “Russia and European Security: View from the Baltic States” Karletonas Universitātes (*Carleton University*) Eiropas drošības studiju programmas studentiem. Lekcija notika hibrīdformā, kas ļāva aptvert lielāku skaitu studentu. Lekcijas laikā studenti uzdeva daudzus papildu jautājumus par Latvijas drošības politiku, dalību NATO, cīņu pret Krievijas dezinformāciju, Putina karu pret Ukrainu. Lekcijas datums tika pieskaņots, lai atzīmētu Latvijas dalības NATO 18. gadadienu.

paust atbalstu Ukrainai, aģentūru LETA informēja Rīgas domes Komunikācijas pārvaldē. Koncertā apvienosies trīs Latvijas kuŗi – profesionālais vīru kamerkoris “Logos”, Rīgas pareizticīgo kamerkoris “Blagovest” un jauniešu kamerkoris “Accolada”, kā arī ērģelniece Larisa Bulava. Visi dalībnieki caur garīgo dimensiju un daudziem tik tuvo pareizticīgo mūziku vēlas parādīt koncerta auditorijai savu nostāju par kaŗa nosodījumu.

“Labvēlīgajam tipam” trešais gadu desmits un karsta koncertserija

Grupa “Labvēlīgais tips” šogad atzīmē trešo gadu desmitu. Tam par godu tiek izziņota karsta un svaiga vasaras koncertserija “Man jau 30”.

Grupā vēstījums ir tiešs – mēs ticam, vēl dejosim disko! 1. jūlijā Saulkrastu estrādē, 2. jūlijā Ikšķiles estrādē, 8. jūlijā Kalnsētas parkā Saldū, 9. jūlijā Rojā, 15. jūlijā koncertdārzā “Pūt, vējiņi!” Liepājā, 16. jūlijā koncertzālē “Mītava” Jelgavā, 23. jūlijā Kuldiņas estrādē, 5. augustā Neikēnkalna dabas koncertzālē Dikļos un 6. augustā Pilskalna estrādē Alūksnē.

“Man jau 30” ir fraze no grupas grāvēja “Alumīnija čūka” un kļuvis par koncertserijas vadmotīvu. Ir pagājis laiks, nomainījies ārdurvīm kods, neskaitāmi skatuves tēpi, bankām nosaukumi, izdoti 11 studijas albumi un divas izlases. Tas viss laikā kopš “Labvēlīgais tips” uz Latvijas skatuves, ballītēs, TV un radio ēteros ar saviem mūzikālajiem stāstiem priecējis klausītājus.

Klajā nākusi devītā etnomūzikas izlase “Sviests”
Kā ierasts, albumā ir apkopoti dažādu mūziķu skaņdarbi, kuŗos sajūtam tautas mūzikas pieskārienu.

Izlases izdevēji klausītājiem sola arī nedzirdētus atklājumus: “Visu šo “sviestu” saucam par etnomūziku, folkmūziku, postfolkloru, pasaules mūziku, tomēr tajā allaž sajūtama iedvesma, kas gūta no tautas mūzikas. Tautas mūzika mūsdienās ir pakļauta visdažādākajām ietekmēm, tāpēc šajā izlasē varēsim dzirdēt arī dažas citas valodas – lietuviešu, livu un latgaļu sasaukšanas, arī jidišu, tomēr tās visas sakņojas vietējā tradīcijā, kas ir neizsmeļams radošuma avots.”

Ziņas sakopojis P. Karlsons

JURIS
LORENCIS

Dienā, kad Krievija iebruka Ukrainā, no Latvijas veikalos sāka pazust sāls. Es pats biju liecinieks, kā dažās stundās iztukšojās veikala “Maksima” plaukti Ģertrūdes ielā Rīgā. Vakarā sāls bija pazudusi arī citos apkārtnes veikalos. Pirms diviem gadiem, Covid-19 pandēmijas sākumā, tika patukšoti makaronu, risu, griķu un eļļas plaukti. Šoreiz tika izpirkta vienīgi tā saucamā rupjā sāls. Bet bija interesanti, ka joprojām varēja nopirkt attīrīto jeb smalko sāli un dažāda veida ekskluzīvos “gourmet salt”. Kā skaidrojama šāda izvēle? Lai šī intriga paliek raksta noslēgumam.

Saprotams, iemesls šim pirkšanas bumam bija karš. Jaunās Derības pēdējā sadaļā, Jāņa Atklāsmes grāmatā, kas dažkārt tiek saukta sengrieķu valodas vārdā par Apokalipsi, pieminēti četri jātnieki. Teologi uzskata, ka tie simboliski attēlo pēdējo dienu notikumus jeb pasaules galu. Pirmais Apokalipses jātnieks nozīmē viltus pravietis jeb antikristu, otrs – karu, trešais – badu, bet ceturtais – nāvi. Var strīdēties par to, kurš tad šodien ir viltus pravietis. Iespējams, Krievijas prezidents Putins, kurš uzstājas kā konservatīvo un kristīgo vērtību aizstāvis. Liekuļības augstākais kalngals! To-

ties pavisam droši var apgalvot, ka viņa rosinātā agresija pret Ukrainu ir atbrīvojusi pārējos Apokalipses jātniekus – karu, badu un nāvi. Ukraina un Krievija ir pasaules “maizes klētis”. No tā, kādas solās būt kviešu, miežu, rudzu, kukurūzas un saulespuķu ražas šajās divās zemēs, ir atkarīgas graudu cenas pasaules biržās un pārtikas cenas veikalos plauktos. Ukraina un Krievija nodrošina aptuveni 30% no pasaules kviešu, 20% kukurūzas un 75% saulespuķu eļļas eksporta. Mēs vēl nezinām, kā tālāk attīstīsies kara darbība, bet skaidrs, ka lielas platības Ukrainā šogad var palikt neapsētas vai nenovāktas. Tā kā kuģu un vilcienu kustība ir apgrūtināta, nav skaidrības par to, kā Ukrainā, Krievijā un Baltkrievijā ievāktās ražas tiks nogādātas pasaules tirgos. Daļa no lauksaimniecības platībām Ukrainā ir mīnētas. Papildus riska faktori ir Krievijai un Baltkrievijai uzliktās sankcijas, Melnās un Azovs jūru ostu blokāde, mīnētie lauki. Arī augošās degvielas, minerālmēslu un sēkļu cenas. ANO ģenerālsēkretārs Antoniu Guterrešs brīdinājis, ka “Ukrainas karš ir sarāvis piegādes ķēdes, augušās transporta izmaksas un pārtikas cenas. Jādara viss, lai aptu-

rētu bada viesuļvētru un pasaules pārtikas sistēmas sabrukumu”.

Tas, ka pārtikas cenas augs, vēl ir tā mazākā bēda. Pašreizējā krīze var izraisīt īstu badu. Pārtika būs, bet dārga un ne visi to varēs atļauties. Liela daļa pasaules dzīvo no rokas mutē, turklāt ne tikai pārnēstā, bet gluži burtiskā nozīmē. Rietumnieki, kuri ir ceļojuši Āfrikā, Tuvajos Austrumos un Dienvidāzijā, būs pamanijuši, ka daudzas mājsaimnieces katru rītu dodas uz tirgu. Var jau jūsmot par to, ka tiek pirkti svaigi vietējie produkti. Turklāt tas taču tik jauki – sastapt cilvēkus, kaulēties, papļāpāt, Rietumos mēs to jau esam aizmirsuši. Bet patiesība ir daudz skarbāka. Lielākajai daļai ģimeņu vienkārši nav naudas, lai iepirktu pārtikas rezerves kaut dažām dienām. Es pats esmu redzējis, kā Āfrikas valstīs Ganā un Togo mājsaimnieces tirgū pērk 50 gramus cukura, 100 gramus saulespuķu eļļas, trīs kartupeļus, divus tomātus un sauju risu – jo vairāk nevar atļauties. Var atteikties no kafijas un cigarešu, no laikraksta, mobilā telefona, interneta un benzīna, pat no zālēm. Bet nav iespējams atteikties no elementārās pārtikas, no maizes. Īpaši apdraudētas ir Ziemeļāfrikas un Tuvo Austru-

mu valstis, pirmām kārtām Maroka, Alžīrija, Tunisija, Ēģipte, Libāna un Turcija. Kādas ir trūcīgo marokāņu brokastis? Eļļā apviļāti balta maizes gabaliņi, apelsīns un zaļā tēja. Izslavēto kuskusu daudzas marokāņu ģimenes var atļauties labi ja reizi nedēļā, piektdienās, kad to parasti gatavo pēc mošejas apmeklējuma. Ēģiptiešu brokastis – vārītas, saspaidītas pupiņas, sīpols, maize, melnā tēja. Tāpat visam pamatā ir maize. Un tieši graudu cenas ir tās, kas patlaban aug visstraujāk. Notiekošais var būt par pamatu vēl nebijušai politiskai nestabilitātei, nemieriem un jaunām bēgļu plūsmām uz Eiropu.

Tā kā Latvija ir daļa no globālā tirgus, arī mūsu valsti gaidāms pārtikas cenu pieaugums. Saprotams, par tās trūkumu nebūtu jāuztraucas. Saražotās pārtikas apjoms (graudi, gaļa, olas, piena produkti, kartupeļi, rapšu eļļa, konfektes, alkohols utt.) tālu pārsniedz pašas Latvijas vajadzības. Tā, piemēram, 2020. gadā tika iegūta līdz šim lielākā graudu kopražā Latvijas vēsturē, ap 3, 4 miljoni tonnu. Saprotams, lielākā daļa graudu (pārsvārā kvieši) tiek eksportēta. Nozīmīgākie tirgi ir Nigērija, Saūda Arābija un Alžīrija. Interesanti, ka Latvija ir

viena no lielākajām rudzu eksportētājām pasaulē, trešajā vietā aiz Polijas un Vācijas. 2020. gadā mūsu zemnieki eksportēja 168 000 tonnu rudzu.

Bet kā tad ir ar to rupjo sāli? Iemesls tās izpirkšanai ir pavisam prozaisks – jo rupjo sāli latvieši lieto konservēšanai! Iespējams, tas ir mīts, bet mājsaimnieces uzskata, ka tieši rupjā sāls piešķir neatkārtojamu garšu marinētiem gurķiem, sēnēm, pašdarinātām tomātu mērcēm un citiem “lauku labumiem”. 20. gadsimtā latvieši ir piedzīvojuši vairākus karus, revolūcijas un okupācijas. Divas izsūtīšanas uz Sibīriju. Komunistisko plānveida ekonomiku un tukšos veikalus plauktus. Un tomēr mēs esam izdzīvojuši – pa daļai pateicoties tieši piemājas saimniecībai un pašapgādei. Pašu izaudzētiem kartupeļiem, burkāniem, bietēm, sīpoliem un ogām. Arī mājās gatavotiem konserviem un ievārijumiem. Šī tradīcija gluži vai instinktu līmenī saglabājusies vēl šodien. Daudzām ģimenēm laukos un mazpilsētās joprojām ir savi sakņu dārzi un augļu koki – pat tad, ja rocība atļauj to visu nopirkt veikalā. Jo tā ir garšīgāk, veselīgāk, interesantāk. Un kas nav mazsvarīgi šodienas apstākļos – arī lētāk.

SALLIJA
BENFELDE

Svētdien, 3. aprīlī, visas pasaules ziņu aģentūras un medijus aplidoja foto un video no Krievijas okupantiem atbrīvotajām Kijivas pilsētām: Bučas, Irpiņas un vēl dažām citām apdzīvotajām vietām.

Simtiem mirušu civiliedzīvotāju uz ielām, gandrīz pilnībā sagrautas ēkas. Cilvēki ar uz muguras sasietām rokām, spīdzināšanas pēdām un šāvienu galvā, izvarotas un nogalinātas sievietes, arī nožņaugtas acimredzot pēc tam, kad no ausīm izrauti auskari. Aculiecinieki stāsta, ka tika nošauts katrs, kurš parādījās uz ielas, bet nereti arī vispirms noķerts, sistis un spīdzināts, neskatoties, vai bērns vai sirmgalvis, vai sieviete. Šobrīd zināms par 340 Bučā nogalinātiem un apbedītiem cilvēkiem, kuri apbedīti gan masu kapos, gan pie privātmājām un daudzdzīvokļu ēkām, jo apkopt mirušos un apglabāt tos kapos netika ļauts. Līdzīga aina kā Bučā atklājās arī citās atbrīvotajās pilsētās, un svētdien no tām visām uz Kijivu tikai aizvesti 410 uz ielām un pagalmos atrasti nogalināti civiliedzīvotāji, bet nogalināto skaits ir daudz lielāks, jo vēl ne visi ir atrasti un nav arī saskaitīti visi pagalmos un masu kapos apraktie. Un, protams, okupanti ir laupījuši visu, ko vien iespējams paņemt no vēl nenodegušām un pavisam nesagrautām mājām – rotaslietas, paklājus, veļasmašīnas un televizorus, pat “Nutellas” riekstu-šokolādes krēma burciņas.

Jāpiebilst, ka pirmdien, 4. aprīlī, Ukrainas Ģenerālprokurātūra pa-

ziņoja par to, ka kopš Krievijas iebrukuma 24. februārī Ukrainā bojā gājuši 165 bērni.

Pasaules valstu līderi, arī NATO ģenerālsēkretārs atklāti notikušo sauc par šausmām un slaktiņu. Eiropas Savienība, arī ASV ir gatavas nākamajai sankciju kārtai. ASV prezidents Džo Baidens pirmdien, 4. aprīlī, aicināja tiesāt Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu par kara noziegumiem. Baidens ar šādu paziņojumu nāca klajā pēc Krievijas karaspēku pastrādāto zvēribu atklāšanās Bučā un citās īslaicīgi okupētajās Ukrainas pilsētās.

Savukārt bijušais ASV armijas komandieris Eiropā, atvaļinātais ģenerālis Bens Hodžess uzskata, ka nākamo trīs nedēļu laikā Ukrainai ir iespēja piezīmēt Krieviju un partneriem ir jāpalīdz Ukrainai iet uz priekšu un apgriezt Krievijai sprādu un aicina steigri piegādāt Ukrainai visu, ko tā prasa. “Ja mēs nepalīdzēsim, krievi sāks atgūties, pievedīs munīciju, viņi sapratīs, ko dara nepareizi, un mēģinās īstenot jaunu uzbrukumu. Tādēļ mēs tieši šobrīd atrodamies šīs kampaņas kritiskajā stadijā,” intervijā ukraiņu timekļa televīzijas kanālam TSN uzsvēra Hodžess.

Vēl pirms notikušo zvēribu atklāšanas Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs 2022. gada 1. aprīlī Tallinā, Igaunijā, starptautiskā konferencē “Mazās valstis ANO Drošības padomē – strādājot miera labā, lai pārvarētu kara postu” vērsa uzmanību uz

nepieciešamību steidzami reformēt ANO Drošības padomi, kurā Krievija kā pastāvīgā tās locekle destruktīvi bloķē lēmumus un virza rezolūcijas pašas īstenotās karadarbības kontekstā.

Jāpiebilst, ka Krievijas Aizsardzības ministrija foto un video nosauca par viltus vēsti un provokāciju, jo tie esot organizēti foto un videoieraksti, patiesībā tur neesot mirušu cilvēku. Vēl vairāk, svētdien, 3. aprīlī, pieprasīja sasaukt ANO Drošības padomes sēdi, lai izskatītu šos apmelojumus, kurus esot izteikuši ukraiņu radikāļi. Tiesa gan, vēl dažas dienas pirms šī paziņojuma Krievijas Aizsardzības ministrija publicēja informāciju par to, ka Krievijas jūras flotes kājnieki veicot “tīrīšanas” spēcooperāciju Kijivas apgabalā.

Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis notikušo sauc par genocīdu un viņa vērtējums ir skarbs: “Tika nogalināti simtiem cilvēku. Spīdzināti, sodīti ar nāvi. Līķi uz ielām. Mīnētas teritorijas. Pat mirušo ķermeņi tika mīnēti! Mūsu zemē pabija koncentrēts ļaunums. Slepikas. Bendes. Varmākas. Marodieri. Kuņģi sevi sauc par armiju. Un kuņģi pelnījuši tikai nāvi pēc tā, ko viņi pastrādājuši. Lūk, tā tagad tiks uztverta Krievijas valsts. Tas ir jūsu tēls. Jūsu kultūra un cilvēcisks tēls ir gājuši bojā kopā ar ukraiņiem un ukrainietēm, pēc kuņģiem jūs atnācāt.”

Vēl skarbāks ir Ukrainas prezidenta biroja vadītāja padomnieks

Michails Podoļaks: “Ļoti ievērojami un visiem zināmi vakardienas un šodienas “Eiropas lideri”, labi paēduši un mierīgi guļoši savās gultās simti aktīvo eiropoliņu – vai jums nav vēlētāns uzmanīgi paskatīties uz šo 21. gadsimta elles foto arhīvu, ko krievi sarīkojuši Kijivas apgabalā? Gribējāt 21. gs. Srebrenicu? Saņēmt? Apmierināti? Gribējāt Treblinkas reinkarnāciju, atbalstot “krievu pasauli”? Gribējāt atcerēties, ko nozīmē elles šausmas krematorijās, kur dzīvus sadedzina cilvēkus tāpēc, ka viņi ir ukraiņi? Atkal mēģināsiet novērsties? Organizēsiet kārtējo samitu, lai paustu rūpes un nosodoši pakratītu galvas?”

Notikušais Ukrainā ir šokējošs un šausmīgs, bet vai tik negaidīts?

Lielbritānijas ārējā izlūkdienesta MI6 vadītājs Ričards Mūrs uzskata, ka Krievijas prezidenta Vladimira Putina plāni jau sākotnēji ietvēruši civiliedzīvotāju masveida slepkavības. Mūrs šādu viedokli paudis tvītā, atbildot uz Lielbritānijas ārlietu ministres Lizas Trāsas aicinājumu saukt pie atbildības tos, kas vainojami Krievijas karaspēka pastrādātajās zvēribās Bučā, Irpiņā un citviet Ukrainā.

“Mēs zinām, ka Putina iebrukuma plāni ietvēra armijas un izlūkdienestu īstenotas masveida slepkavības” norādīja Mūrs, piebilstot, ka ziņojumi par civiliedzīvotāju slepkavībām ir šausmiņoši. Aizsardzības un drošības eksperts Džeks Vatlings raidorganizācijai BBC norādīja, ka civil-

iedzīvotāju masu slepkavības, līdzīgi kā Bučā, varētu būt plaši izplatītas Krievijas karaspēka okupētajās Ukrainas teritorijās. “Viņi tāpat rīkojās Afganistānā. Viņi tāpat darīja Čečenijā un Otrajā pasaules karā. Es domāju, ka tas būs ļoti plaši izplatīts,” prognozēja Vatlings. Par Čečeniju un arī par Sīriju vismaz Eiropa īpaši neuztraucās, jo tas likās tālu un citā pasaulē. Tāpat arī jāpiekrīt Latvijas ārlietu ministram, ka ir nepieciešama ANO Drošības padomes reforma. Jautājums tikai, kā to izdarīt? Un vai Putina drauga Viktora Orbana uzvara parlamenta vēlēšanās netraucēs ES un arī NATO lēmumu pieņemšanu? Putins jau apsvēcis savu draugu ar viņa partijas uzvaru parlamenta vēlēšanās un paudis cerību uz saīsu tālāku stiprināšanu. Bet Orbans jau paziņoja savu ienaidnieku sarakstu, un tajā ir gan Brisele, gan Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis.

Manuprāt vienīgais veids, kā apturēt Krieviju, ir tās pilnīga kapitulācija un visu sankciju un prasību īstenošana pret kapitulējušu nacistu agresoru. Vai tas ir iespējams bez NATO? Vai cena nebūs Ukrainas un ukraiņu iznīcināšana un valsts “noslaucīšana no zemes virsas”? Pat Putina nāve vai demisija neko nemainīs, jo tā ir sistēma, kurā vienam cilvēkam ir vairāk simboliska nozīme, turklāt liela daļa Krievijas iedzīvotāju atbalsta šādu sistēmu, jo ir tā programmēti gadu desmitiem.

Postapokaliptiskā šausmu filma

VALTERS
NOLLENDORFS

Karš Ukrainā un mūzejs: Latvijas Okupācijas mūzeja mācības

“Man būtu ļoti noderējis, ja būtu bijis jūsu mūzejā, pirms es viesojos Kijivā.” Tā teica Kana-
das ārlietu ministrs Džons Bērds
(John Baird), viesojoties Latvijas
Okupācijas mūzeja pagaidu tel-
pās un ekspozīcijā 2014. gada
pavasārī. Tas bija neilgi pēc tam,
kad Krievija bija okupējusi un
anektējusi Krimu un atbalstījusi
sacelšanos pret Ukrainas valdī-
bu valsts austrumos. Vai tas bija
karš?

Šodien ir 2022. gada 15. marts –
marta īdas. Vēstures pagrieziena
punkts. Ukrainu jau trešo nedēļu
posta un cenšas okupēt Krievijas
kaņaspēks. Tas noteikti ir karš.
Ko tagad Okupācijas mūzejs var
stāstīt par karu iz pagātnes par-
tagadni? Un varbūt pat – par nā-
kotni. Un kā? Vai esam jauna
vēsturiska pagrieziena priekšā?

Tagadnes izgaismošana pa-
gātnes gaismā ir nedrošs pasā-
kums. Vēsture neatkārtojas, vis-
maz ne viens pret vienu. Latvi-
jas gadījumā runa ir par astoņ-
desmit gadus senu vēsturi. Ko tā
var mācīt par to, kas patlaban
notiek Ukrainā? Un tomēr mi-
nistra Bērda konstatējumam ir
savs pamats. Vēsture neatkārtō-
jas ne laikā, ne vietā. Taču atkā-
rtojas atsevišķi vēstures elementi
mainīgās kopsakarībās, varētu
teikt – jaunās mutācijās. Vai kā
lego kauliņi – dažādās kombinā-
cijās. Tāpēc ir iespējams gan pa-
gātnē saskatīt paralēles ar mūs-
dienām, gan savukārt no mūs-
dienu perspektīvas labāk izprast
pagātni. Vai no tā var mācīties?
Un ko?

Latvijas Okupācijas mūzejs, kā
jau nosaukums rāda, ir saistīts
ar karu ļoti plašā diapazonā –
ne tikai saistībā ar to, ko sau-
cam par kaņadarbību ar visām
tā šausmām, bet arī ar militāru
kontroli ar visām no tās izrieto-
šajām sekām. Par okupāciju ru-
nājot, uzsveram: **no 1939. gada
oktobra līdz 1994. gada augus-
tam Latvijā pastāvīgi uzturējās
vai kaņoja svešu valstu militā-
rie spēki, kas kontrolēja vai va-
rēja kontrolēt visu, kas mūsu
zemē notika.** Mūzejā okupācija
ir redzama plašā laikā un noti-
kumu kontekstā, bet it sevišķi
kontekstā ar noziegumiem pret
Latvijas tautu, valsti un zemi. Šis
konteksts ļoti lielā mērā attiecas
arī uz Ukrainu. Krievijas agresija
Ukrainā zīmīgi atgādina to, kas
notika Latvijā 1939. un 1940. gadā.
Ar diviem lieliem, svarīgiem iz-
ņēmumiem: Ukraina pretojas,
un Ukrainai ir visas demokrati-
skās Rietumu pasaules atbalsts.

Mūzeja jaunā ekspozīcija diem-
žēl vēl tikai top. Ceram to atklāt
jūnijā. Dizaina biroja “H2E” ie-
kārtojumā tā būs jauna un mo-
derna, bet vēstures stāsts būs
galvenokārt tas pats, ar ko ap-
meklētājus esam iepazīstinājuši
jau kopš 1993. gada. Nezinām,
vai un kā būs beidzies Krievi-
jas iebrukums Ukrainā, bet ir
skaidrs, ka tas, ko rādām un stā-
stām mūzejā, daudziem palīdzēs
saprast, kāpēc un cik lielā mērā
Ukrainas cīņa ir kulminācija
tam, ko pasaule ilgi negribēja

saprast un pieņemt. Te tikai dažī
piemēri.

**Starptautisko tiesību un li-
gumu pārkāpumi.** Krievijas ag-
resija pret Ukrainu ir klajš pār-
kāpums pret pastāvošo starp-
tautisko kārtību. Lielvara iebruk-
suverēnā valstī un grib to pakļaut
savai gribai. Latvijā un daudzviet
Austrumeiropā tas jau ir pie-
dzīvots. Jaunās mūzeja ekspozī-
cijas sākumā mūs sagaidīs Hit-
lera un Staļina viepļi – 1939. gada
pakts. Toreiz divi totalitāru val-
stu diktatori savvērējās pret pa-
stāvošo starptautisko kārtību,
daliņa pasauli “interesu sfērās” uz
citu valstu rēķina un izraisīja
postošāko globālo kaņu vēsturē.
Tagad viens pats arvien totalitā-
rākas valsts vadītājs apvienojis

jebkādiem morāles aizspriedu-
miem.

Krievijas propaganda tagad:
Ukraina neesot valsts. Tai neesot
tiesību pastāvēt. Un to tāpēc var-
darbīgi cenšas iznīcināt. Ne tikai
kā valsti, bet arī kā nāciju. Bet
ukraiņi zina labāk. Viņi cīnās
par savu valsti. Tagad arī demo-
kratiskā Rietumu pasaule beid-
dzot saprot, par ko ir šī cīņa. Šajā
ziņā Latvija 1940. gadā nevar
rādīt labu piemēru, bet vismaz
kalpot tam, lai uzsvērtu, kāpēc
demokratiskajai pasaulei tagad
ir svarīgi būt vienotai, stiprai un
nelokāmai pret lielvaru patvaļu
un agresiju. Gan Rietumu pa-
saule, gan Latvija 1940. gadā bija
vāja; Latvijai nebija izredžu uz
atbalstu. Tā pārspeka priekšā
izšķīrās pakļauties. Somija izšķī-

varu Rietumeiropā. Tā nav tikai
pagātne. Ja Ukraina šo kaņu zau-
dēs, tā būs jaunā tagadne un
ikdienu ne tikai Ukrainas tautai,
bet mums visiem, jo viss sāksies
no gala arvien jaunus un drau-
došākos veidos.

Cilvēktiesību pārkāpumi. Krie-
vijas karā pret Ukrainu rupji
pārkāptas visas konvencijas, kas
aizsargā civiliedzīvotājus kaņā
laikā un nodrošina viņu tiesības
miera laikā. Tie ir kaņā noziegu-
mi un noziegumi pret cilvēci.
Tiem nav noilguma. Pārkāpta
gan 1907. gada Hāgas konven-
cija, gan tās papildinājumi –
1949. gada Ceturta Ženēvas
konvencija. Bet it sevišķi – Ap-
vienoto Nāciju 1949. gada Uni-
versālā cilvēktiesību deklarācija,

pārdzīvo otrreiz. Jāpārdzīvo ne
tikai valstij, bet vēl vairāk – tās
tautai un katram tās loceklim.
Kopš iznīcināšanas kaņā pirms
80 gadiem, arī tagad, ne tikai
kaņavīra un kaņasievas, bet ik-
viena cilvēka dzīvībai ir vienīgi
gadījuma vērtība. Bumbas, gra-
nātas un raķetes nešķiro nonā-
vētos. Tās nešķiro militāros ob-
jektus no civilajiem. Ar nolūku
nešķiro. Nešķiro bēgļu kolonnas
no karaspēka kolonnām. Mū-
zeja ekspozīcija uzskatāmi stāsta
agrākos ģimeņu un cilvēku lik-
teņstāstus, par kādiem tagad ik
dienas liecina plašsaziņas li-
dzekļi. Tie apsūdzēja un apsūdz.

**Meli, propaganda, valodas
manipulācija.** Vladimira Putina
apgalvojumi, ka Krievija nega-
tavojojoties iebrukt Ukrainā, bija
klaji meli; klaji meli bija Sergeja
Lavrova apgalvojumi, ka Krie-
vija neesot iebrukusi Ukrainā;
meli – ka Ukraina esot istenojusi
genocīdu Donbasā un apspiežot
savus “krievvalodīgos”. Propa-
ganda, ka Ukraina neesot nekā-
da valsts un tai neesot ne savas
vēstures, ne identitātes ārpus
Krievijas. Ka tā esot tikai mario-
nete NATO agresijai pret Krie-
viju un apdraudot tās drošību.
Līdzīga propaganda ir vēsta arī
pret Latviju un citām neatkarī-
gajām Austrumeiropas valstīm,
kuņas apzīmē kā “neizdevušās
valstis”, kuņas neesot spējīgas pa-
stāvēt pašas par sevi. Un mani-
pulācija ar valodu. Krievijas ie-
brukums Ukrainā esot “militāra
operācija”, ko saukt par kaņu
Krievijā aizliegts. Un manipulā-
cija spilgti izpaužas jēdziena
“neonacisms” lietošanā, kas Uk-
rainā esot jāiznīdē, pat ja ak-
mens uz akmens nepaliek. Tas
uzpeldējis pēc ilga laika, kad pa-
domju un Krievijas terminolo-
ģijā bija valdījis “fašisms”. Latvie-
ši savulaik kļuva par “kolabora-
cionistiem” un “fašistiem”, un
“buržuāziskiem nacionālistiem”.
Italiskais “fašisms” derēja, jo ne-
atgādināja, ka “nacisms” nāk no
padomju sociālismam radniecī-
gā Hitlera partijas nosaukuma
“Nacionālsociālistiskā vācu strād-
nieku partija” un ka šiem režī-
miem bija liela radniecība. Pa-
tiesībā par “fašistiem” lamātie
bija Latvijas patrioti, kas vācu
okupācijas laikā, apstākļu spie-
sti, varēja cīnīties pret padomju
okupāciju gandrīz vienīgi otra
okupanta pusē. Situācija Ukrai-
nā bija līdzīga. Nacionālie parti-
zāni vēl ilgi karoja par savu brī-
vību pret padomju varu no Bal-
tijas līdz Melnajai jūrai. Tagadē-
jais “neonacisms” Krievijas ter-
minoloģijā labi noder, lai pasau-
les acis nacionālās Austrumeiropas
tautas un valstis savā propa-
gandā tēlotu par Hitlera na-
cisma augšāmcelšanās un drau-
du iemiesojumu Austrumeiropā.
Taču tas vairs īsti nestrādā.
Notiekošais rāda, ka drauds nav
vis Austrumeiropas nacionālās,
demokrātiskās un suverēnās val-
stis, bet agresīvais “neonacisms”
pašā Krievijā.

(Turpinājums 7. lpp.)

abu priekšteču sliktākās īpaši-
bas: Hitlers un Staļins vienā per-
sonā. Bistama mutācija. Vladi-
mirs Putins grib ar brutālu varu
pagriezt atpakaļ vēstures ratu ne
tikai 30 gadus pēc “lielākās ģeo-
politiskās traģēdijas” – Padomju
Savienības sabrukuma –, bet pat
vairāk nekā 100 gadus pēc Krie-
vijas cara impērijas bojāejas. Vai
viņu varēs savaldīt? Vai esam
Trešā pasaules kaņā priekšva-
karā?

Valstu iznīcināšana. Vēstur-
nieks Timotijs Snaiders (Timothy
Snyder) norāda, ka gan Hitlers,
gan Staļins iznīcināja valstis, lai
pakļautu tautas un atbrīvotu
teritorijas imperiālai ekspan-
sijai. Viņš norāda: kur valstis bija
iznīcinātas, to iedzīvotāji bija ie-
karotāju patvaļā – tos varēja ie-
baidīt, manipulēt, izmantot savu
noziedzīgo mērķu sasniegšanai,
un ar tiem varēja rīkoties bez

rās cīnīties un izcīnīja kaut da-
ļēju uzvaru – saglabāja valsti. Un
tagad Ukraina. Vai tai pietiks
spēka pārspēka priekšā? Vai Rie-
tumi sapratīs, ka šī varonīgā cīņa
jaatbalsta līdz galam?

**Draudi, iebaidīšana, ultimā-
ti, militāra agresija.** Visu šo hi-
bridkaņa ieroču arsenālu esam
vērojuši lietotu Ukrainā. Milzu
armijas savākšana pie robežas.
Ukrainas “apsauģīšana” ar me-
ligām apsūdzībām. Ultimāts
NATO. Iebrukums. Ko redzam
1939. un 1940. gadā, kad vēl nebi-
ja izgudrots hibridkaņa jēdziens?
Sarkanās armijas iebrukums Po-
lijā; ar militāriem draudiem uz-
spiesti “savstarpējās palīdzības”
līgumi; militāru spēku novieto-
šana Latvijas teritorijā, šķietami,
lai nodroģinātu Latvijas “neitrāli-
tāti”; ultimāts un valsts kapitulā-
cija milzīga pārspeka priekšā,
kamēr nacistiskā Vācija svin uz-

kuņas pirmais pants nosaka:
“Visi cilvēki piedzimst brīvi un
vienlīdzīgi cieņā un tiesībās. Vi-
ņiem ir dots saprāts un sirdsapzi-
ņa, un viņiem citam pret citu
jāizturas brālības garā.” Ukrainā
ir atcelta gan brīvība, gan vienlī-
dzība, gan cieņa un tiesības. Ag-
resorus nevalda ne saprāts, ne
sirdsapziņa, par brālību neru-
nājot. Bet tas ir tikai sākums.
Paveramies 82 gadu pagātnē, un
jaunajā mūzeja ekspozīcijā viss
jau redzams kā priekšspēle. Lat-
vijas okupācija nesākās ar kaņu,
bet cilvēktiesību pārkāpumi sā-
kās ar pirmo dienu. Aresti, prā-
vas par neesoģiem noziegu-
miem, nāvessodi, masu deportā-
cijas. Un arī Latvijai nepaiet ga-
rām kaņš, nacistiskās Vācijas
okupācija, holokausta genocīds,
bēgļu gaitas, jauna okupācija,
Gulags... No vienas puses – tā
laika vēsture mūs saista ar Uk-
rainu, no otras – Ukrainai tas jā-

3x3 šovasar Bērzainē, Vācijā!

Latviešu centrā Bērzainē, Dienvidvācijas pilsētā Freiburgā, no 2022. gada 31. jūlija līdz 7. augustam notiks jau trešais pasaules latviešu ģimeņu saiets 3x3! Par saieta vadmotīvu esam izvēlējušies dziesmas vārdus – “Augsim lieli, augsim stipri, būsīm sveiki, veseli!” Svinēsim latvietību un ticēsim labajam šajā mainīgajā pasaulē!

Bērzaines 3x3 būs lieliska iespēja ģimenes atvaļinājumā nedēļas garumā uzlādēt latviskās baterijas! 3x3 tiek rīkotas visu vecumu latviešiem no visas pasaules, lai padziļinātu un paplašinātu latviskās zināšanas, stiprinātu latviskas ģimenes, sekmetu draudzības un veicinātu latvisku kopības izjūti.

3x3 Bērzainē vadīs Egija un Ingus Krūmiņi kopā ar Leldi un Induli Bērziņiem. Savukārt Bērzaines saimnieki Inese un Āris Aveni rūpēsies, lai dalībniekiem viss ar sadzīviskām lietām būtu kārtībā.

Bērzaine, kas nu jau 70 gadus pieder latviešu organizācijai *Daugavas Vanagi Vācijā*, ir īsta *mazā Latvija*, kur iegriezies ikvienam ceļiniekam. Bērzaines senā viesu māja, kas sākotnēji bija domāta kā latviešu kara invalīdu mītne, pakāpeniski ir pārvērtusies mūsdienīgā viesu namā. No Bērzaines pakalniem paveras pasakaini skati uz Švarcvaldes, Kaizerštūla un Elzasas kalniem un ielejām. Ar vairāk nekā piecu hektaru platību Bērzainē ir brīnišķīgi skaista vieta latviešu kopā sanākšanām. Ekskursiju dienā būs iespējams izbaudīt vienu no daudzajām apkārtnes brīnišķīgajām iespējām – *Europark*; Zentas Mauriņas pēdas *Bad Krozingen* un termālos baseinus; Švarcvaldes kalnus un ielejas; Elzasas vīna ceļa gleznainās pilsētas, majestātisko pili Hoh-Kēnigsburga, putnu šovu Ērgļu parkā un mērkaķu parku Kinheimā; pasakaino Puķu salu

Saieta kopbilde 2021. gadā

Mainau un Eiropas lielāko ūdenskritumu *Rheinfal* Šveicē.

Šoreiz bērnu programmu veidojam tā, lai daļā no ievirzēm arī mazākie bērni var piedalīties

kopā ar vecākiem, tomēr būs arī tradicionālā 1/2x1/2 ievirze.

Dalībnieki visu nedēļu varēs strādāt visdažādākajās ievirzēs, kustinot un lustinot ne tikai prā-

tu, bet arī ķermeni. Gleznošana, teātris, deja un kustība, pirts lietas, puīšu un vīru sarunas un darbi, sports, koka zīmju darbnīca, pastalu darbnīca, rotkalšana, latviskā gadskārta, “Atmodini savu līderības genu”, izšūšana, latviešu valoda cittautiešiem, latviskā virtuve, mīldzīvnieki u.c.

Esam lepmi sava saieta lektoru vidū redzēt Inesi un Jāni Ati Krūmiņus, Austri Grasi un Ievu Freinbergu, Ilgu Reiznieci, Daci Melbārdi, Mārtiņu un Sandru Sirmos, Kārli Krūmiņu, Intu Paulsoni un citus pieredzes bagātus meistarus, kuŗi gatavi dalīties savā pieredzē un zināšanās.

Vakaros neizpaliks arī pasākumi visai ģimenei. Būs iepazīšanās vakars, ģimeņu stafetes, viktorīnas, dziedājumus, ekskursijas, spēles un pārsteigumi. Katras dienas noslēgumā visi kopā iesim rotaļās un dančos ar Ilgu Reiznieci. Kopīga vakara pasacīņa būs lielisks dienas

noslēgums mazākajiem, bet lielie turpinās dziesmas un sarunas “nikšana”.

Saieta TV un avīzes veidos, kā arī žurnālistiku, filmēšanu, montēšanu un publicēšanu ar viedtālruni vadīs Ieva Freinberga, Laura Vonda un Ivans Milovs – lektori ar ilggadīgu pieredzi žurnālistikā un televīzijas darbā.

Saietā aicinātas pieteikties kā ģimenes, tā individuāli dalībnieki no visas pasaules. Organizatori priecāsies par dalībnieku apņēmību Bērzaines 3x3 iegūt pieredzi un zināšanas, lai jau šajā saietā vai nākamajos gados paši varētu uzņemties kādas ievirzes vadīšanu vai strādāt nākamo saietu darba grupās.

Dalības maksa vienai personai ir 350 eiro, bērniem līdz 7 gadu vecumam – pusceņa. Bērniem līdz 2 gadu vecumam par dalību nav jāmaksā. Dalības maksa kodolģimenei (vecāki ar nepilngadīgiem bērniem) nepārsniedz 800 eiro par visiem dalībniekiem. Ja dalībnieki nevēlas nakšņot Bērzainē, tad cena vienai personai – 250 eiro, bērnam no 2 līdz 7 gadiem – 130 eiro.

Aicinām arī dalībniekus pieteikties par brīvprātīgiem palīgiem maiņās palīdzēt virtuvē. Tāpat organizatori cer, ka dalībnieku vidū būs kāds medicīnas darbinieks, kas vajadzības gadījumā varēs palīdzēt. Brīvprātīgajiem palīgiem jāmaksā puse no dalības maksas.

Pieteikuma vēstuli sūtiet uz 3x3@latviesi.com. Tajā, lūdzu, pastāstiet, kādēļ esat nolēmuši piedalīties 3x3 saietā. **Pieteikšanās pēdējais termiņš ir 1. maijs, tomēr aicinām pieteikties savlaicīgi!**

3x3 Bērzainē notiek ar Latvijas Kultūras ministrijas, organizāciju *3x3 Latvija* un *Daugavas Vanagi Vācijā*, kā arī daudzu mūsu čaklo palīgu atbalstu!

Uz tikšanos Bērzainē!

No kreisās – Ingus un Egija Krūmiņi ar ģimeni

Karš Ukrainā un mūzejs: Latvijas Okupācijas mūzeja mācības

(Turpināts no 6. lpp.)

Krievijas iebrukums Ukrainā mums atgādina, ka Gunāra Astras piesauktais apspiedējas varas “murgs” gan uz laiku bija pagaisis, bet ne pazudis. Tas ļoti reāli draud atgriezties Ukrainā un ne tikai sagraut valsti, bet arī visiem spēkiem apspiest, pakļaut, izklaidēt un rusificēt tās tautu. Latvijas Okupācijas mūzeja uzdevums ir par šo murgu stāstīt no savas pieredzes un palīdzēt to kļaidēt.

Latvijas Okupācijas mūzejam ir ilga pieredze sadarbībā ar Ukrainu. Mūzejā ir bijušas vismaz divas ceļojošas izstādes, atgādinot par padomju režīma izraisīto badu – Golodomoru, kas Staļina kolektīvizācijas vārdā nonāvēja miljonus. Bija ceļojoša izstāde par nacionālo parti-

zānu karu. Mūzeja Gadagrāmata publicēja materiālus par šo tēmu, kas apraksta padomju režīma izrēķināšanos ar nacionālajiem partizāniem un viņu atbalstītājiem. Šai vēsturei ir dziļas saknes, kas savijas. Savukārt Ukrainā, tieši Maidana laikā, atklāja mūsu mūzeja izstādi par Latvijas traģēdiju 1941. gadā, kad abas okupācijas varas sagrauva valsti un pakļāva tautu iznīcināšanai: padomju deportācija un politiskās slepkavības, no vienas puses, un nacistiskās Vācijas izraisīta un organizēta Latvijas ebreju iznīcināšana holokaustā, no otras puses. Mūzejam ir svarīgi šo sadarbību turpināt un sniegt palīdzīgu roku Ukrainas sadarbības partneriem ne tikai kara laikā, bet vēl vai-

rāk – pēc tam. Manuprāt, ir divi virzieni, kuŗos šāda sadarbība ir ne tikai svarīga, bet nozīmīga un nepieciešama.

Pirmkārt, Ukrainas tagadnes pieredze, no kuŗas varam gūt atziņas par Otrā pasaules kara un okupācijas pieredzi Latvijā un citās Austrumeiropas valstīs, kuŗu toreiz tieši nevarēja pētīt un kuŗu grūti rekonstruēt. Piemēram, toreiz vēl nepazīstamo traumatiskā stresa sindromu, ko varam tikai nojaust aculiecinieku liecībās un dzīvesstāstos. Ukrainā to tagad diemžēl var pētīt, un tas ir jādara, lai labāk izprastu cilvēku rīcības cēloņus un rīcību ekstrēmās apstākļos. Kāpēc viņi iztur, otri sabrūk, trešie kļūst par sirdsapziņas varoņiem kā Gunārs Astra. Vēsturi mainīt ne-

varam, bet varam lietot instrumentus, ko mums piedāvā sociālā psiholoģija, sociālā antropoloģija un citas zinātnes nozares, lai vispusīgāk un labāk izprastu vēsturiskos procesus no cilvēciskā viedokļa.

Otrkārt, iebrukums un karš Ukrainā beidzot var mums palīdzēt likvidēt Dzelzs priekškaŗa laikā radīto un vēl arvien pastāvošo sabiedriskās un politiskās apziņas plaisu starp Eiropas rietumiem un pēcpadomju austrumiem. Tā lielā mērā ir plaisa, ko radījuši ilgā atšķirtība un ko kultivējuši padomju un tagad Krievijas propagandiskā manipulācija, kas kavēja uzzināt un saprast, ka nebija tikai viens liels ļaunums Eiropā, bet divi, un ka tie bija vienlīdz bīstami. Padom-

ju Savienība par saviem noziegumiem nekad nav stāvējusi tiesas priekšā. Tās sabrukums (tas tagad kļūst skaidrāks par skaidru) nebija “lielākā vēsturiskā katastrofa”, bet vēsturiskās taisnības atjaunošana pēc ilgjiem apspiestības gadiem. Agresija Ukrainā un draudi pastāvošajai pasaules kārtībai atklāj šo ļaunumu un ļauj mums cerēt, ka beidzot Rietumi mūs sapratīs. Un ka šoreiz noziegumi nepaliks nesodīti.

ATCERĒTIES – PIEMINĒT – ATGĀDINĀT. Tas ir Latvijas Okupācijas mūzeja misijas moto. Šajās dienās der tam pievienot vēl vienu vārdu – **BRĪDINĀT.**

Raksts tapis domnīcas *Creative Museum* rakstu sērijā “Kā mūzejā runāt par karu?”

www.creativemuseum.lv

Mag. hist. AGNIJA LESNIČĒNOKA,
Latvijas Valsts arhīvs

Diplomāts un Eslingenas bēgļu nometnes dvēsele Kārlis Kalniņš

“Mēs visi nešaubīgi ticam, ka reiz padomju cietumi atvērsies, un mūsu zemes kļūs brīvas”.

Kārlis Kalniņš

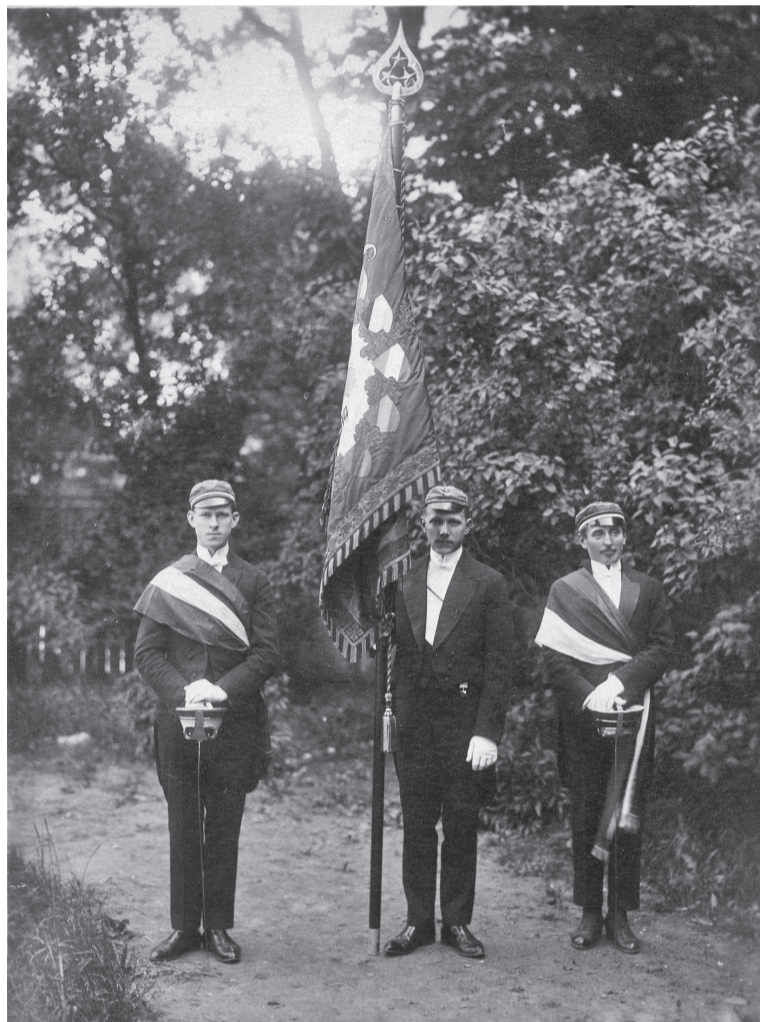
Šajā satraukumā pilnajā laikā, kad pār Ukrainu veļas Putina un viņa līdzinātāju agresija, tas mums, latviešiem un pārējām bijušajām Padomju Savienības republikām, ir kā signāls būt vienotiem un atgādinājums par latviešu tautas ciešanām 20. gadsimtā, par brīvības cenu un privilēģiju dzīvot brīvā pasaulē. Lai gan dzīvojam modernā, demokrātiskā sabiedrībā, kurā noziedzīgām ideoloģijām vieta ir tikai vēstures grāmatās, pat pēc PSRS sabrukuma nekas nav mainījies – tās mantiniece Krievijā joprojām turpina kultivēt iznīcību, sabiedrības regresu un cilvēka kā individuālītātes un brīva indivīda graušanu, un šī iznīcība tiek vērsta pat pret pašas tautu.

Pirms vairāk nekā astoņdesmit gadiem latviešiem privilēģijas uz brīvu zemi tika atņemtas. Lai gan šobrīd lielākā daļa pasaules ir sadevusies rokās, lai palīdzētu ukraiņiem nosargāt savu zemi un ukraiņu bēgļiem patverties drošībā kaimiņvalstīs, Latvijai nonākot PSRS un nacistiskās Vācijas okupācijas jūgā, latvieši bija pilnīgi vieni un neaizsargāti. Dažādi starptautiskie likumi un Rietumu sabiedroto nostāja neatzīt vardarbīgo PSRS okupācijas un aneksijas faktu nepalīdzēja latviešiem saglabāt savas zemes neatkarību, izvairīties no cilvēktiesību pārkāpumiem un genocīda pret latviešu tautu. Arī pirmos pēckaņa gadus, kad ap 200 000 latviešu atrodies bēgļu gaitās Vācijā, Zviedrijā un citviet, latviešiem nācās pašiem cīnīties par savu eksistenci un tiesībām uz pilnvērtīgu dzīvi, un tas nebūtu bijis iespējams bez daudziem uzņēmīgiem latviešu valdības vīriem, diplomātiem un sabiedriskajiem darbiniekiem, kuri ieguldīja dienakts stundās, emocionālos un

materiālos resursos neizmēramu darbu. Šāds saraksts ar emigrācijā esošiem latviešiem ir apjomīgs. Viens no tiem ir diplomāts Kārlis Kalniņš, kuram marta izskaņā aprit 120 gadu. Viņš laikabiedru atmiņās raksturots kā izcils profesionālis, kam piemītusi lietīšķība, intelīgences un sirds dedzīga parādību uztvere. Humānas dabas cilvēks ar jūtīgu sirdi, vēsu prātu un darbīgu garu.

Bēgļa gaitās kopš agriem gadiem

Kārlis Kalniņš piedzima 1902. gada 31. martā Rīgā, koktirgotāja Krišjāņa Kalniņa (1875-1943)

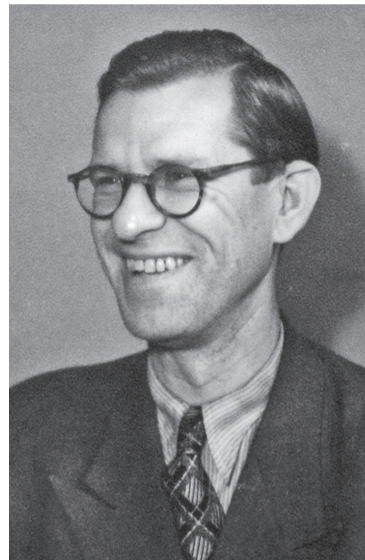
Kārlis Kalniņš (1. no kreisās) kopš 1923. gada bija studentu korporācijas Selonija biedrs. 20. gs. 20. gadi // Avots: LNA Latvijas Valsts arhīvs

Latvijas delegācija Ženēvā. 2. rindā pirmās no kreisās Kārlis Kalniņš. 20. gs. 30. gadi // Foto Ed. Boesch. Avots: LNA Latvijas Valsts arhīvs

un mājsaimnieces Mades Kalniņas (1877-?) ģimenē. Kārlim bija arī vecākais brālis Vilis (1900-1941) un jaunākā māsa Elza (1905-1997). Abi bija mūzikāli apdāvināti. Savas skolas gaitas Kārlis Kalniņš iesāka Pēterā I reālskolā Rīgā. Sākoties Pirmajam pasaules karā, ģimene devās bēgļu gaitās uz Igauniju un tur no 1916. gada mācījās evakuētajā Rīgas Aleksandra ģimnazijā Veravā (tag. Viru). Mācības nebija ilgas, jo ģimnazija atkārtoti tika evakuēta. Ģimene mēroja ceļu uz Jeļeckas pilsētu Orlas gubernā Krievijā, kur turpinātas mācības Jeļeckas ģimnazijā. Bēgot no Sarkanā režīma,

ap 1919. gadu ģimene uzturējās arī Voronežā un Charkivā. Lai nokļūtu atpakaļ Latvijā, 1920. gada sākumā tēvs izlēmis riskēt un bez atļaujas doties pa zemes ceļu uz 1500 km attālo Rīgu. Nopirkuši ratus, divus kašķainus zirgus un pavasara šķidonī briduši pa dubļiem vairākas nedēļas, kamēr sasnieguši Minsku. Visi tikuši vilcienā un aprīli iebrāukuši Rīgā. 1922. gadā Kārlis Kalniņš beidza Rīgas pilsētas 1. vidusskolu un sāka tautsaimniecības studijas Latvijas Universitātē. 1923. gadā kļuva par studentu korporācijas Selonija biedru. Paralleli studijām LU, Kalniņš 1924. gadā beidza

Kārlis Kalniņš, 20. gs. 40. gadi // Avots: LNA Latvijas Valsts arhīvs

angļu valodas institūtu ar angļu valodas vidusskolas skolotāja tiesībām. Vēl būdams students, Kalniņš uzsāka savu karjēru diplomātiskajā dienestā. Ar Ārlietu ministrijas Administratīvi juridiskā departamenta direktora 1924. gada 16. septembra pavēli Nr. 35 Kalniņš pieņemts uz brīva līguma pamata par sekretāra palīgu Administratīvi juridiskā departamenta ārzemju pasu nodaļā. 1925. gadā sekoja būtisks pakāpiens karjēras izaugsme – 12. jūnijā iecelts par III šķiras sekretāru konsulatā Libekā, bet 2. septembrī iecelts par atašeju ģenerālkonsulatā Berlīnē. 1927. gada 18. novembrī Kārlis Kalniņš apprecējās ar savu lielo mīlestību Zuzannu Dagmāru Andersons (1903-1984). Zuzanna nāca no ļoti patriotiskas dzimtas – Alunāniem. Viņas vectēvs bija “latviešu teātra tēvs” Ādolfs Alunāns (1848-1912). 1930. gadā Kalniņš atgriezās Rīgā, jo tika iecelts par atašeju – štata darbinieku Ārlietu ministrijas preses nodaļā Rīgā, bet nedaudz vēlāk – uz jaundibināto konsulāro nodaļu izpildīt atašeja pienākumus saimniecības un finanču nodaļā. Uzturēšanās Rīgā bija neilga, jo jau 1932. gadā Kalniņš tika pārcelts dienesta labā par atašeju – štata darbinieku uz pastāvīgo delegāciju Tautu Savienības mītnē Ženēvā. Tur darbojies līdz pat 1938. gadam, kad pārcelts dienesta labā par I šķiras sekretāru uz ministriju Rīgā pildīt Saimniecisko līgumu nodaļas vadītāja amatu. Šajā starp-

laikā, par spīti periodiskai darba dienesta vietu maiņai, 1933. gada 2. februārī Kalniņš beidza LU Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes Tautsaimniecības nodaļas pilnu kursu ar tautsaimniecības zinātņu gradu. Pēc tam Kalniņš papildināja zināšanas Ženēvas Universitātes Saimniecības un sociālo zinātņu fakultātē, iegūstot ekonomikas licenciāta nosaukumu. Līdz Latvijas okupācijai Kalniņš strādāja dažādos amatos Ārlietu ministrijā, līdz 1940. gada 17. jūnijā no dienesta atbrīvots. 1940. – 1941. gadā bijis LPSR vietējās rūpniecības tautas komisariāta Apgādes un sadales tresta nodaļas vadītājs. Laimīgā kārtā Kārlis Kalniņam ar sievu izdevās paglābties no Baigā gada šausmām, taču represijas nesaudzēja brāli Vili, kurš arī ieņēmis atbildīgus Ārlietu ministrijas amatus ārvalstīs – vien neilgu laiku pēc savām kāzām, viņš 1941. gada 14. jūnijā izsūtīts uz Vjatkas soda nometnēm, kur 1941. gada 11. oktobrī miris. Vācu okupācijas laikā, no 1941. līdz 1944. gadam, Kārlis Kalniņš darbojies Saimniecības ģenerāldirekcijā kā Saimniecības pētišanas institūta direktors, bet 1944. gadā ar ģimeni devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Neskaidrs ir mātes Mades liktenis. Kārļa dokumentos minēts, ka 1944. gadā Made esot bolševiku apcietināta, un tās bijušās pēdējās ziņas. Arī māsa Elza Mekša devusies bēgļu gaitās un pēc Vācijas bēgļu nometnēm turpmākos dzīves gadus kā dziedātāja un brīvmāksliniece darbojusies Brazīlijā un ASV.

Eslingenas latviešu “pagastveci” un karagūstekņu aizstāvis

1945. gada vasarā Rietumvācijā esošie latvieši bija izvietoti pa vairāk nekā 300 UNRRA (*United Relief and Rehabilitation Administration* – Apvienoto Nāciju Palīdzības un atjaunošanas pārvalde) uzturētajām bēgļu nometnēm. Lielākā bēgļu nometne ar 5500 iemītniekiem bija Eslingena, dēvēta arī par Mazo Latviju. Tur nonāca arī Kārlis Kalniņš, uzņemdamies latviešu kolonijas vecākā pienākumus no 1945. līdz 1952. gadam. Kalniņš pats sevi pa jokam mēdza saukt arī par Eslingenas latviešu “pagastveci”. Eslingenas latviešu kolonijas nacionālo, kulturālo, tiesisko, iekšējās sadzīves un saimniecisko jautājumu kārtošana un pārstāvēšanai uz ārieni pastāvēja kolonijas pārvalde, kurās iekārtu, tiesības un pienākumus noteica noteikumi. Eslingenā atšķirībā no daudzām citām latviešu bēgļu nometnēm, tās vadību nevis iecēla, bet ievēlēja demokrātiskās vēlēšanās, kurās piedalījās vairāki kandidātu saraksti. Kolonijas pārvalde sastāvēja no 50 padomes locekļiem, kurus ievēlēja tiesās, aizklātās un proporcionālās vēlēšanās uz vienu gadu Eslingenas latviešu kolonijas locekļi, kas vēlēšanu dienā sasnieguši 18 gadu vecumu. (Turpinājums 9. lpp.)

(Turpināts no 8. lpp.)

Pārvaldei bija pakļauti visi Eslingenas latviešu kolonijas iemītnieki. Savukārt pati pārvalde savā darbībā bija pakļauta vietējai Militārai Pārvaldei un IRO (International Refugee Organization – Starptautiskā bēgļu aprūpes organizācija). Brīvās Latvijas laikā iegūtās diplomātiskās iemaņas palīdzēja Kalniņam ar lielu profesionālītāti vadīt lielo Eslingenas latviešu bēgļu koloniju, pārstāvēt tās intereses un nodrošinot veiksmīgu sadarbību ar UNRRAs, IRO un citu Rietumvalstu institūciju pārstāvējiem, lai Eslingenā dzīvojošajiem latviešiem nodrošinātu pieņemamus dzīvošanas apstākļus un to primārās vajadzības, tostarp kultūras dzīvotspēju, kas latviešu tautas garam bija gluži eksistenciāla nepieciešamība.

No 1945. līdz 1947. gadam Kārlis Kalniņš bija arī Latvijas Sarkanā krusta ģenerālsekretārs, sniedzot nenovērtējamu ieguldījumu cīņā par latviešu karaģūstekņu atbrīvošanu no Sabiedroto gūstekņu nometnēm un līdzdarbojoties jaunu dzīvesvietu meklējumos. Viņš bija viens no tiem, kas kopā ar citiem LSK pārstāvējiem apmeklēja galvenos militāros stābus, skaidrojot situāciju leģionāru jautājumā, un kuŗa vadībā Eslingenā nepārtraukti tika iepludināti no gūsta atbrīvotie karavīri. Ar attapīgu rīcību Kalniņam bieži izdevies pat apiet UNRRA un IRO noteikumus, kas ierobežoja bijušo karavīru tiesības apmesties bēgļu nometnēs, tādējādi liela daļa no tiem apmetās tieši Eslingenā. Kalniņš kopā ar LSK kolēģiem nenogurstoši strādājuši arī, lai uz PSRS pret savu gribu netiktu nosūtīts neviens Baltijas valstu pilsonis, nodrošināta palīdzība kara invalīdiem, kas nevarēja par sevi pastāvēt un parūpēties, izstrādāti daudzi memorandi un petīcijas, publicētas brošūras ar informāciju par PSRS vērsto terroru pret Latviju un pārējām Baltijas valstīm, un neskaitāmos sabiedroto valstu pārstāvju apmeklējumos Vācijā pūlējās atspoguļot patiesību par padomju režīma veiktajiem noziegumiem, lai nepieļautu latviešu bēgļu un karaģūstekņu repatriāciju uz okupēto Latviju.

Atbalsts kultūras uzplaukumam

Kādā no uzrunām latviešu teātra trupai, Kalniņš teicis – “Jūsu māksla ir daļa no tautas garīgās maizes, kas mums, bēgļiem, ir tikpat nepieciešama kā laicīgā maize.” Šie vārdi precīzi atspoguļo Eslingenas kopējo kultūras dzīves ainu, kas plauka un bija rosmes pilna. Eslingenā tika likti pamati latviešu trimdas politiskajai, sabiedriskajai un kultūras rosmei, kam bija nenovērtējama nozīme Latvijas valstiskuma idejas saglabāšanā turpmākajos trimdas gados jaunajās mītnēs. Nozīmīga loma bija te dibinātajām tautskolām, darbnīcām, koŗiem, dziesmu ansambļiem, teātra un operas trupām. Pārsteidzoši plašs bija izdoto grāmatu un periodikas klāsts, mākslinieciskie sasniegumi mākslinieku daiļradē un izstādēs.

1946. gada 27. decembrī, latviešu žurnālists un vēlāk arī laikraksta “Laiks” pirmais redaktors Kārlis Rabācs rakstīja Kārlim Kalniņam – “Eslingenas latviešu kolonija ir ievērojamākais un svarīgākais latviešu kultūralās un sabiedriskās dzīves centrs Vācijas amerikāņu okupācijas joslā. Mūsu laikraksts (laikraksts “Latvija”) tādēļ atzīnis par nepieciešamu novietot Eslingenā savu pastāvīgu redakcijas pārstāvi, jo vienīgi tā iespējams izsekot šīs lielās latviešu kolonijas dzīvei, turienes notikumiem, lēmumiem un ierosinājumiem. Šo uzdevumu

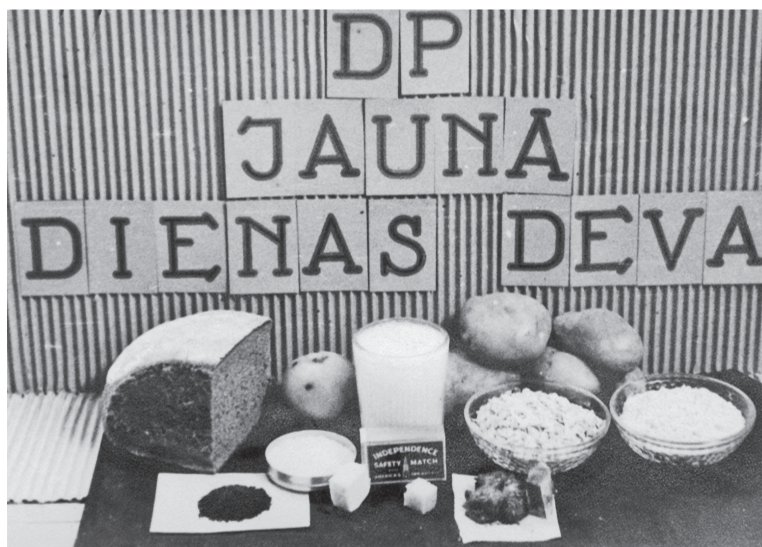
esam uzticējuši mūsu redakcijas loceklim redaktoram Harijam Mindenberga kungam, kuŗš savu darbu jau uzsācis.” Kalniņš uz šo vēstuli devis pozitīvu atsaucsmi, un Harijam Mindenbergam Eslingenā nodrošināta pastāvīga apmešanās vieta. Vēlāk Eslingenas latviešu kolonija un Latviešu Preses darbinieku kopa Eslingenā noslēdza sadarbības līgumu – kolonija izīrēja Latviešu preses darbinieku kopai apgādu “Latviešu ziņas” periodisko izdevumu iespiešanai un izplatīšanai. Eslingenas latviešu kolonijas pastāvēšanas laikā iznāca divpadsmit dažāda nosaukuma izdevumi latviešu valodā – lielākais latviešu laikraksts Vācijā “Latviešu Ziņas”, avīzes “Dzimtene”, “Dzintarzemē”, “Eslingenas Biļetens”, žurnāls “Ceļa Vēstis” un citi. Darbību Eslingenā atjaunoja arī Helmaras Rudzīša grāmatu izdevniecība “Grāmatu Draugs”.

Uzticīgs savai misijai līdz pēdējam elpas vilcienam

Eslingenas nometne pastāvēja līdz 1952. gada sākumam, kad nometni slēdza pēc bēgļu masveida izceļošanas uz jaunajām mītnes zemēm ASV, Kanadā, Austrālijā un citur. Līdz ar nometnes slēgšanu, arī Kalniņš izceļoja uz ASV un iekārtojās darbā Vašingtonā par ASV Luterāņu nacionālās padomes palīdzības nozares asistentu, bet drīz pēc ierašanās ASV Kalniņš uz neilgu laiku tika aicināts darbā Latvijas sūtniecībā Londonā,

Kārlis Kalniņš Eslingenā ar skolēniem, sagaidot Latvijas sūtni Lielbritānijā un ārkārtējo pilnvaru nesēju Kārli Zariņu ar kundzi. 1947. gads // Avots: LNA Latvijas Valsts arhīvs

Eslingenas nometnes dienas deva, 40. gadu otrā puse // Avots: LNA Latvijas Valsts arhīvs.

kur viņa uzdevums bija sagatavot vairākus plašākus pētījumus Č. Kerstena komisijai. (1953. gada 27. jūlijā ASV tika pieņemta Kongresa rezolūcija Nr. 346, kas atļāva dibināt speciālu izmeklēšanas komiteju Baltijas valstu jautājumā. To uzticēja vadīt kongresmenim Čārlzam K. Kerstenam. Tādēļ šī komiteja iegājusi vēsturē kā Č. Kerstena komisija.) Viens no Kalniņa iesniegtajiem pētījumiem bija par tautas gribas viltošanu boļševiku rīkotajās vēlēšanās 1940. gada vasarā. Tāpat Kalniņš sagatavoja plašu pētījumu par padomju aģentu vajātajiem bēgļiem Vācijas nometnēs no 1945. līdz 1948. gadam. Trešais Kalniņa darbs bijis garāks apcerējums par pašrei-

zējiem apstākļiem Latvijā. 1953. gadā atgriezoties Vašingtonā, Kalniņš uzsāka darbu ASV Kongresa bibliotēkā un paralēli tam turpināja aktīvu pretkomūnisma cīņu dažādās publikācijās. Kalniņš sarakstījis vairākas brošūras angļu valodā par Kremļa sarkano imperiālistu terroru, noziegumiem Baltijas valstīs. Tāpat viņš rakstījis daudz vēstulju laikrakstiem *The Evening Star*, *Dallas Morning News*, *New York Herald Tribune*, *The Denver Post*, *Christian Science Monitor* un daudziem citiem ASV lielākajiem laikrakstiem.

Pēc ilgstošas slimības aizgājis Mūžībā 1967. gada 5. janvārī, Vašingtonā, apglabāts *Rock Creek* kapsētā.

Kārlis Kalniņš (pirmais no labās) Eslingenā kopā ar Latvijas sūtni Lielbritānijā un ārkārtējo pilnvaru nesēju Kārli Zariņu un archibīskapu Teodoru Grīnbergu. 1947. gads // Avots: LNA Latvijas Valsts arhīvs

ESLINGENA
1947-2022

**ESLINGENAS
DZIESMU
SVĒTKIEM 75!**

16.-19. jūnijs 2022
Eslingena, Vācija

Dalībnieku reģistrācija
svētkiem ir sākusies!

Vairāk informācijas:
eslingena@latviesi.com
www.latviesi.com/eslingena

Rīkots: SAIME
Atbalsta: ELA, PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA, LAIKS, Latviesi.com, BRĪVĀ LATVIJA

PĒC PUSGADA – 14. SAEIMAS VĒLĒŠANAS

Atlicis pusgads līdz kārtējām 14. Saeimas vēlēšanām, šā gada 1. oktobrī. Tajās tiesības piedalīties būs Latvijas pilsoņiem no 18 gadu vecuma, lai uz nākamajiem četriem gadiem ievēlētu 100 parlamenta deputātus.

Saeimas vēlēšanās balsstiesīgie pilsoņi var balsot vēlēšanu iecirkņos ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs. Tāpat vēlētāji ārvalstīs var izmantot iespēju balsot pa pastu. Vēlēšanu iecirkņu sarakstu ārvalstīs Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) apstiprinās jū-

lijā, pēc tam, kad atbilstoši vēlēšanu nosacījumiem **18. jūlijā noslēgsies pieteikumu iesniegšana vēlēšanu iecirkņu ārvalstīs izveidei. Savukārt pasta balsošanai no ārvalstīm vēlētāji varēs pieteikties no 23. jūlija līdz 9. septembrim.** Balsošana Saeimas vēlēšanās tiks organizēta arī kaņavīriem un zemes-sargiem, kuŗi pilda dienesta pienākumus starptautisko operāciju rajonos. Tāpat līdz 18. jūlijam vēlēšanu iecirkņa izveidošanu var pieteikt arī uz kuģiem ar

Latvijas karogu, kas pierakstīti Latvijas Republikā.

14. Saeimas vēlēšanās vēlētāju uzskaitē vēlēšanu iecirkņos tiks lietots elektronisks tiešsaistes vēlētāju reģistrs, kas padarīs ērtā-

ku dalību vēlēšanās vēlētājiem, kuŗiem ir tikai eID karte. Iepriekšējās Saeimas vēlēšanās vēlētājiem, kuŗu rīcība bija tikai eID karte, bija nepieciešama vēlētāja apliecība, kuŗu pirms vēlēšanām bija jāizņem kādā no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes teritoriālajām nodaļām.

Lai nodrošinātu, ka katrs vēlētājs balso tikai vienu reizi, dalību vēlēšanās atzīmēja ar spiedogu pasē vai vēlētāja apliecībā. Turpmāk Saeimas vēlēšanās vēlētāju uzskaitē spiedogs pasē vai vēlētāja apliecībā vairs netiks likts, un to aizstās atzīme elektroniskajā tiešsaistes vēlētāju reģistrā.

JĀbalso! Priekšvēlēšanu aktivitātes visiem balsstiesīgajiem Latvijas pilsoņiem ārzemēs

PASAULES
BRĪVO
LATVIEŠU
APVIENĪBA

iesaisti 14. Saeimas vēlēšanās. Turpmākajos mēnešos līdz 1. oktobrim tiek plānotas daudzveidīgas aktivitātes, aptverot visas balsstiesīgo vecumu grupas un latviešu mītnes zemes pasaulē. Iecerēts informēt tautiešus pasaulē par vēlēšanu iecirkņu izveidi un to darbības nodrošināšanu, par vēlēšanu iecirkņu darbinieku apmācību, par vēlētāju sagatavošanos balsošanai (praktiskās vadlīnijas, izglītojošie materiāli un analītiski raksti); par Latvijas vēstniecību lomu ārzemēs un sadarbību ar vietējiem vēlētājiem, kā arī par politisko partiju piedāvājumu 14. Saeimas vēlēšanās.

Tā, lai informācija būtu viegli un ērti pieejama, esam nolēmuši izveidot īpašu tīmekļa vietni jabalso.lv, kur ievietosim visu svarīgāko un aktuālo gan pašu, gan neatkarīgu ekspertu, gan mūsu sadarbības partneru veidotu informāciju. Aicināsim visus piedalīties pūlācijā "Jābalso", kā arī pakāpeniski izveidosim digitālu karti ar visiem 14. Saeimas vēlēšanu iecirkņiem ārpus Latvijas.

Uz drīzu tikšanos, lai jūs informētu par gaidāmo Saeimas vēlēšanu aktualitātēm!

Kristīne Saulīte,
"Jābalso" projekta vadītāja

Projekts top sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu

Sabiedrības integrācijas fonds

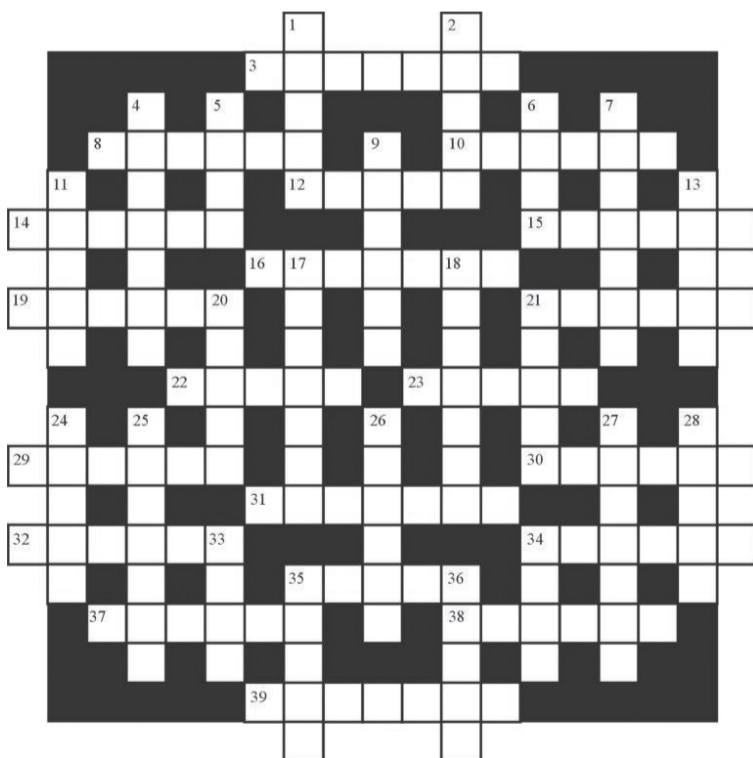
14. SAEIMAS VĒLĒŠANAS

2022. gada 1. oktobrī

7.00 - 20.00

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Stateniski. 1. Skaņu kopums, ko veido runas organi. 2. Piena produkts. 4. Uzsvars. 5. Infekcijas slimība. 6. Sievietes vārds (*jūl.*). 7. Dobu organu sašaurināšanās. 9. Karpu dzimtas zivs. 11. Asinsrites organs. 13. Mēraparāta sastāvdaļa. 17. Mediciniska iestāde. 18. Aizsmakums, balss trūkums. 20. Liels lidojošs kukainis. 21. Asinsrades organs. 24. Zivs ar sārtu gaļu. 25. Zību slimība. 26. Kukaiņēdājs augs. 27. Ēdama sēne ar bumbuļveida augļķermeņiem, kas attīstās augsnē. 28. Sievietes vārds (*martā*). 33. Trauku rokturi. 34. Sporaugs. 35. Infekcijas slimība. 36. Mīlestības dievs sengrieķu mītoloģijā.

Krustvārdu mīklas (Nr. 13) atrisinājums

Līmeniski. 4. Atoms. 5. Laikam. 7. Pagoda. 10. Prese. 11. Zemene. 12. Kumiss. 13. Kolapss. 16. Apsara. 19. Priede. 22. Taustīt. 23. Blakus. 24. Pudele. 25. Stenoze. 26. Asaras. 28. Lietas. 30. Breksis. 35. Eksots. 37. Labība. 38. Gārša. 39. Amanda. 40. Salaka. 41. Niere.

Stateniski. 1. Pampero. 2. Potes. 3. Aspekts. 5. Lāzers. 6. Irma. 8. Olis. 9. Ausene. 14. Raudene. 15. Patrons. 17. Pulss. 18. Rauda. 20. Rauši. 21. Delna. 27. Alveja. 29. Tabaka. 31. Rūsgans. 32. Izlases. 33. Īsta. 34. Siva. 36. Irbes.

Līmeniski. 3. Ķirbju dzimtas dārzeņi. 8. Nervu šūnas izaugums, kas nervu impulsu novada no šūnas uz izpildorgāniem. 10. Iesnas. 12. Spēka un gribas pieplūdums. 14. Mērcaurulīte. 15. Ārstniecībā lietojams kurvjziežu dzimtas lakstaugs. 16. Mākslīgi matu veidojumi. 19. Rīki šūšanai. 21. Sarkani brūns, eļļains šķidrums – dezinfekcijas

līdzeklis. 22. Krustziežu dzimtas dārzeņi. 23. Dzīvībai bīstamas vielas. 29. Karpu dzimtas zivs. 30. Medikaments pret jūras slimību. 31. Dedzīgas, jūsmīgas. 32. Dzimundziņa. 34. Tonizējošs dzēriens. 35. Latviešu fotomākslinieks (1933). 37. Dzīvojamā telpa. 38. Aukstais ēdiens. 39. No maltiem produktiem gatavots ēdiens.

IN MEMORIAM

Rakstnieks ZIGMUNDS SKUJIŅŠ Mūžībā

1926. gada 25. decembris – 2022. gada 29. marts

Mūžībā devies Zigmunds Skujiņš, viens no izcilākajiem latviešu rakstniekiem, kuŗš savā daiļradē un sabiedriskajā darbā vairāk nekā septiņdesmit gadu garumā acinājis ticēt tautas spēkam, izzināt Latvijas un Rīgas vēsturi, nācijai nozīmīgas personības, vērtības un tradīcijas, sargāt, kopt un attīstīt latviešu valodu.

Rakstnieks, scenārists un esejists Zigmunds Skujiņš savu pasaules redzējumu un literāro izpratni veidojis 20. gadsimta 30. un 40. gadu Latvijā. Lai arī pirmās publikācijas tapušas jau 1940. gadā, literātūrā viņš debitē 50. gadu sākumā un jau desmitgades otrajā pusē atjauno saikni ar pirmskaŗa latviešu literātūru.

Pēc mobilizācijas pavēsts saņemšanas 1944. gadā Skujiņš tiek izvests uz Vāciju. Šeit latviešu karavīru nometnes literārajā žurnālā *Nameja Gredzens* (1945) publicēts patriotisks Z. Skujiņa dzejolis "Sauciens" – "Vai viss zaudēts, kas tik tuvu! Kādreiz šķita nācis mums?! Vai par velti izkūpējis! Latvju dēlu ziedojums?! // Galvu augšā! drošu prātu! Zaudē tas, kas cīņu beidz, / Mums vēl drosme, mums vēl grība, / Mums reiz sāktais jāpaveic."

Z. Skujiņš nonāk filtrācijas nometnē padomju okupācijas zonā un 1945. gada jūlijā atgriežas Rīgā. 1946. gadā viņš sāk strādāt laikrakstā *Padomju Jaunatne*, šeit arī 1948. gadā ar pseidonīmu Z. Skrote publicēti pirmie stāsti, 1949. gadā jau ar paša vārdu žurnālā *Bērniņa* iespiests stāsts "Pāri sētai".

1951. gadā Z. Skujiņš iepazīstas ar savu nākamo sievu Valdu, kuŗa kļūst par viņa visuzticamāko līdzbiedru turpmākos 50 gadus.

1954. gadā iznāk Z. Skujiņa pirmā grāmata – garstāsts "Ceļi un krustceļi", seko stāsti bērniem "Varavīksne" un stāstu krājums "Esmu dzimis bagāts", stāsts "Tragēdija" un novele "Vienas nakts chronika", kas izsauc plašu diskusiju un uzbrukumus autoram par padomju dzīves nomelnošanu. 60. gados publicētie rakstnieka pirmie romāni "Kolumba mazdēli" un "Fornarina" saista ar spilgti veidotiem varoņiem – jauniem cilvēkiem ar op-

timistisku pasaules skatījumu. "Kolumba mazdēli" piedzīvo trīs izdevumus latviski un astoņus izdevumus citās valodās, tulkojumos Z. Skujiņš kļūst pazīstams arī ārpus Latvijas.

Savos darbos Z. Skujiņš apliecina pasaules redzējumu, ko vēlāk formulēs šādi: "Man šķiet, ka rakstnieks nevar ierauties savā kaktā kā zirnekļis, aust savu tiklu un gaidīt, vai kaut kas ieķersies, vai ne. Rakstniekam ir jādarbojas, bet tas nāk no tā, vai tu jūties vai nejuties saistīts ar to, kas notiek. Mākslīgi to nevar panākt."

60. gadu beigās un 70. gadu top Skujiņa spožākās noveles. 1970. gadā izdots romāns "Kailums", kas, kā atzīst Guntis Berelis, "iekļāvās to Ezeras, Bela un Lāma darbu virknē, kas radikāli izmainīja latviešu prozas kopainu". Z. Skujiņš darbojas arī dramaturģijā (lugas "Brunču medības", "Sveiks, miļais Blaumani!"), kinodramaturģijā (scenāriji filmām "Tauriņdeja" un "Virietis labākajos gados").

dainas." Un citē Stīvenu Hokingu: "Mēs esam nodzīvojuši līdz laikam, kad fakti sāk līdzināties murgiem un murgs – faktiem." Šādā, lūk, laikā jāraksta atvadu rindas gudrajam, talantīgajam, tālredzīgajam laikabiedram Zigmundam Skujiņam. Aizejot viņš atstājis mums drošu un pārlicinošu gara patvērumu – savus darbus. Kad vairs nav lemts satīties, lai parunātos, lasīšu. Sāku ar "Sarunām ar jāntārpiņiem"...

Pateicībā par bagātajiem dzīves mirkļiem, tiekoties un runājoties, – **Ligita Kovtuna**

krievišānu. Rakstnieks ieviesis lietošanā jaunvārdus *vaļasprieks, tālrāde, skrotzīmulis, žūziņš*, atradis jaunu lietojumu vārdiem *klupināšana* un *karsējs*, 1987. gadā ir viens no Latvijas Kultūras fonda dibinātājiem.

1985. gadā Z. Skujiņam piešķirts Latvijas Tautas rakstnieka goda nosaukums, viņš bija pēdējais dzīvais šī godpilnā titula īpašnieks.

Rakstnieks turpina aktīvi publicēties arī pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. 90. gados iznākuši memuāri "Sarunas ar jāntārpiņiem" un "Jātneiks uz lodes", laikrakstā *Neatkarīgā Rīta Avīze* ciklā "Skujiņš skatās" publicētas ekspresrecenzijas par jaunākajām teātra izrādēm. 1992. gadā Z. Skujiņu ievēl par jaunizveidotās Latvijas Radio un televīzijas padomes priekšsēdi, viņš ieņem šo amatu līdz 1995. gadam.

Literārā darbība neapsīkst, arī autoram sasniedzot cienījamus gadus: gadsimtu mijā iznāk romāns "Miesas krāsas domino", daļēji autobiogrāfiskais romāns "Siržu zagļu uznāciens" un stāstu kopojums "Buršana un tinte", publicēti Z. Skujiņa Raksti 10 sējumos, iznāk agrāku darbu jauni izdevumi. Rakstnieka 90. gadu jubilejā izdota labāko noveļu izlase "Dziļurbums laikā", kam seko memuāri "Aplikācija par rakstnieku un laikmetu", 2022. gada februārī iznāca grāmata "Burti lido, domas skan. Zigmunda Skujiņa sarakste ar rakstniekiem un lasītājiem".

Z. Skujiņa darbi iznākuši vairāk nekā septiņu miljonu eksemplāru metienā, tulkojumi publicēti angļu, arābu, armēņu, baltkrievu, bulgāru, čehu, franču, gruzīnu, igauņu, itāliešu, krievu, lietuviešu, maķedoniešu, poļu, rumāņu, slovēņu, ukraiņu, ungāru, vācu, zviedru u.c. – vairāk nekā divdesmit valodās, ierindojojot viņu visvairāk tulkoto latviešu rakstnieku vidū.

Rakstniekam piešķirti daudzi apbalvojumi, tostarp Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķira (2008). Z. Skujiņš bija Latvijas Zinātņu akadēmijas Goda loceklis (1998). Gaišu ceļu un piemiņu Mūžībā!

LU Literātūras, folkloras un mākslas institūts

Atvadoties...

Aicināts uzrakstīt akadēmiskajam krājumam "Latvija un latvieši. Nacionālās identitātes saglabāšana un stiprināšana", Zigmunds Skujiņš uzrakstīja eseju "Pa ceļam uz okeānu." Viņš teica: "Neskaitāmo neatminēto miklu pasaulē nākotnes paredzēšana, pretēji pagātnes pētīšanai, nav eksakta disciplīna. Kaut kāda līdzība tai varētu būt ar sinoptiķu prognozēm, kas 40% gadījumu izrādītos nosacīti precīzas, kamēr 60% – kļū-

MATIŠS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:
• 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU ĻUDINĀJUMS:
• **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P, O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju

varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privāto sludinājumu** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerģiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS SPORTS SPORTS

LATVIJA IEGŪST TIESĪBAS 2025. GADĀ RĪKOT EIROPAS BASKETBOLA ČEMPIONĀTA FINĀLTURNĪRU

Eiropas basketbola čempionu kauss

Latvija ieguva tiesības uz 2025. gada Eiropas čempionāta finālturnīra basketbolā vīriešiem organizēšanu, 29. martā informēja Starptautiskās Basketbola federācijas Eiropas nodaļa (FIBA-Eiropa). Lēmumu pieņēma FIBA-Eiropas valde Vācijas pilsētā Minhenē.

Latvijai piešķir tiesības gan uz vienas grupas spēļu sarīkošanu, gan izšķirošo izslēgšanas cīņu uzņemšanu cīņā par medaļām. Spēles Latvijā risināsies galvaspilsētā Rīgā.

Vēl divās finālturnīra priekšsacīkšu grupās spēles risināsies Kiprā un Somijā. Tiesības uzņemt ceturtnās priekšsacīkšu grupas komandas saglabāja Ukrainai, ar ko FIBA-Eiropa sarunas turpinās līdz 2022. gada novembrim. FIBA-Eiropas prezidents Turgajs Demirels uzrunā čempionāta rīkotāju nosaukšanā apliecināja solidaritāti ar Ukrainu, bet atturējās nosaukt vārda Krievijas agresiju un sāktu karu.

Latvijas Basketbola savienības (LBS) prezidents Raimonds Vējonis iegūtās tiesības rīkot Eiropas čempionātu Rīgā uzskata par lielisku iespēju apliecināt Latvijas prasmi ne tikai kvalitatīvi sarīkot sporta sacensības, bet arī noorganizēt vērienīgus basketbola svētkus.

Kas būs Latvijas izlases līderi?

“EuroBasket 2025” norise paredzēta septembrī, grupu turnīra spēles bez Latvijas rīkos arī Kipra un Somija. Eiropas čempionāts Latvijā notiks pēc trim gadiem, un šajā laika posmā neviens spēlētājs jaunāks nekļūs. Vairākiem ilggadējiem valstsvienības līderiem 2025. gadā karjēra būs sasniegusi beigu fazi.

Jānis Strēlnieks un **Dairis Bertāns** savas dzimšanas dienas svin septembrī, “EuroBasket 2025” laikā viņiem būs jau 36 gadi. Pēc trim gadiem **Dāvim Bertānam** novembrī būs 33 gadi, viņa vienaudzis **Jānis Timma** šo vecuma sliekšni sasniegs 2025. gada vasarā. Tikai laiks rādīs, kāda viņiem būs veselība un sportiskā forma, kā arī motivācija pārstāvēt valstsvienību.

1995. gadā dzimuši **Porziņģis, Pasečņiks** un **Smits**. Divi no viņiem “EuroBasket 2025” laikā būs sasnieguši 30 gadu vecuma sliekšni, Pasečņikam apaļā jubileja gaidāma decembrī. Šim trio būs sasniegts briedums, uzkrāta liela pieredze basketbola laukumos.

Ar šiem spēlētājiem varētu saistīt lielas cerības pēc trim gadiem Latvijas izlases modeli “garajā galā”.

Pēdējā laikā līdera īpašības spilgti apliecinājis **Richards Lomažs**, kuŗam “EuroBasket 2025” laikā būs 29 gadi. Teorētiski karjēras augstāko punktu pēc trim gadiem varētu sasniegt 1998. gadā dzimušie **Rodions Kurucs**, **Kristers Zoriks** un **Artūrs Strautiņš**, kuŗiem būs pilni vai nepilni 27 gadi.

Gribas cerēt, ka 2000. gadā dzimušie **Artūrs Kurucs** un **Artūrs Žagars** būs pēc trim gadiem sasnieguši savā karjērā briedumu un palīdzēs Latvijas izlasei. Abiem līdz šim ir bijuši šķēršļi pilnībā realizēt savu potenciālu – Kurucam mazs spēles laiks, Žagamam traumas. Jācer, ka viņiem karjēras attīstībā tuvākajos gados būs augšupejoša likne.

ČĪKSTONIS AMIROVS DALĀ PIEKTO VIETU EIROPAS ČEMPIONĀTĀ

Alans Amirovs svāra katēgorijā līdz 79 kilogramiem cīņā par trešo vietu ar 4:8 piekāpās turkam Muhametam Akdenizam. Iepriekš pirmajā kārtā Amirovs uzvarēja izraēlieti Danu Oru Cēsarski (6:4), bet ceturtdaļfinālā zaudēja Grieķijas cīkstonim Georgam Kugiumcidim (6:16). Pusfinālā Kugiumcidis uzveica Akdenizu, paverot Amirovam iespēju cīnīties par bronzas medaļu.

Svāra katēgorijā līdz 79 kilogramiem bronzas duelī Amirovs ar 4:8 zaudēja turkam Muhametam Akdenizam.

Eiropas čempionātā brīvajā cīņā Latviju pārstāv arī **Ivars Samušonoks**, kuŗš svāra līdz 86 kg pirmajā kārtā pārspēja Francijas cīkstoni Ahmedu Aibujevu (4:1), bet ceturtdaļfinālā zaudēja azerbaidžānim Abubakram Abakarovam (0:7). Tomēr Abakarova uzvara pusfinālā nodrošināja Samušonokam iespēju cīnīties par bronzas medaļu. Svāra katēgorijā līdz 86 kilogramiem Samušonoks ar 0:6 zaudēja polim Sebastianam Jezerzaņskim.

LATVIJA – AZERBAIDŽĀNA 1:0

Gatavojoties sezonas sākumam Nāciju līgā, Latvijas futbola valstsvienība Maltā ar 1:0 uzvarēja Azerbaidžānas izlasi pārbaudes spēlē. Latvijas izlasē divi futbolisti piedzīvoja debiju. **Renārs Varoslavāns** pirmo reizi devās laukumā pamatsastāvā, bet otrajā puslaikā Latvijas izlases vārtus sargāja **Richards Matrevics**, kuŗam tas bija pirmais izgājiens laukumā valstsvienībā.

30. minūtē Garajevs pie soda laukuma nogāza Latvijas uzbrucēju Gutkovski un par pēdējās cerības sodu tika noraidīts. Palikuši mazākumā, azerbaidžāņi gan centās spēlēt ne mazāk aktīvi, taču

mazliet draudīgāki kļuva Latvijas uzbrukumī, kas gan rezultātu neizmainīja. Uzvaras vārtus 85. minūtē guva Vladislavs Gutkovskis.

Latvija – Azerbaidžāna. Spēles aina

Arī Latvijas izlase spēli pabeidza 10 vīru sastāvā – pēc otrā brīdinājuma par tiesneša rīcības komentēšanu 90. minūtē laukumu pameta Kaspars Dubra. Līdz beigu svīpei savas prasmes apliecināja Matrevics, atvairot bumbu pēc Filipa Ozobiča bīstama tiešā brīvstiena. Šajā spēlē divreiz bumba trāpīja pa Latvijas izlases vārtu pārlīktni. 20. minūtē Garajevs trāpīja pa vārtu pārlīktni pēc spēcīga tālsitiena, bet 18 minūtes vēlāk Antonijs Černomordijs, raidot bumbu prom no soda laukuma, ar galvu teju ierādīja bumbu savos vārtos, taču šoreiz viņam paveicās, kad viņš norībināja savu vārtu konstrukciju.

1997. un 2002. gadā Latvijas un Azerbaidžānas izlases pārbaudes spēlēs Rīgā spēlēja neizšķirti ar 0:0. 2004. gadā abas izlases Rīgā vēlreiz spēlēja neizšķirti (2:2), bet 2018. gadā Rīgā ar 3:1 uzvarēja Azerbaidžānas vienību.

Latvijas U-21 vīriešu futbola izlase 2023. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīra spēlē izbraukumā nespēja pieveikt Sanmarīno vienaudžus. Spēle beidzās ar bezvārtu neizšķirtu – 0:0.

FIFA RANGA POZĪCIJAS

Latvijas vīriešu futbola izlase atjaunotajā Starptautiskās Futbola federāciju asociācijas (FIFA) pasaules rangā saglabā 135. pozīciju, bet par līderi kļuvusi Brazīlija. Pirms mēneša Latvija atkāpās par vienu pozīciju, bet pēc marta nogalē notikušajām spēlēm, kuŗos cīnījās neizšķirti 1:1 ar Kuveitu un ar 1:0 uzvarēja Azerbaidžānu, nav mainījusi savu vietu. Latvijas izlases rekords FIFA rangā ir 45. vieta, kas tika sasniegts 2009. gadā. Savukārt antirekords ir 148. pozīcija 2017. gadā.

Lietuva jaunākajā FIFA rangā zaudējusi vienu pozīciju un ieņem 138. vietu. Savukārt Igaunijas izlase atkāpusies par četriem vietām un pašlaik ieņem 110. pozīciju. No Latvijas izlases pretiniecēm UEFA Nāciju līgā Andora ir 153., Moldova 180. un Lichtenšteina 192. vietā.

FIFA rangā par līderi kļuvusi Brazīlija, uz otro vietu nobīdot Beļģiju, kas pirmajā vietā bija kopš 2018. gada oktobra. Tālāk seko Pasaules kausa glabātāja Francija, ceturto vietu ieņem Argentīna, piektā ir Anglija, sestajā pozīcijā atrodas Eiropas čempione Itālija, septītā ir Spānija, astoto vietu ieņem Portugale, uz deviņto pozīciju pakāpusies Meksika, bet pirmo desmitnieku joprojām noslēdz Nīderlande.

REGBIJS

Baldones stadionā Latvijas regbija izlase Eiropas čempionāta

pirmās konferences Ziemeļu divīzijas pirmajā spēlē guva pārliecinošu uzvaru dueli pret Luksemburgu, pēc divu gadu pārtraukuma svinot panākumu ar rezultātu 32:9.

Latvija – Luksemburga. Spēles aina.

Pie pirmajiem punktiem gan tika tieši Luksemburga, lai gan par favorīti tika uzskatīta Latvija, bet spēļu prakses iztrūkums pandēmijas laikā darīja savu. Galvenais treneris Kristaps Staņa, kuŗam arī šī bija debija savā jaunajā amatā, LTV atklāja, ka tas bijis interesants process – viss it kā zināms, viss saprotams, bet citi nervi un cita atbildība. Viņš uzslavēja izlasi, it īpaši grupu cīņas. Un pauda cerību, ka arī 23. aprīlī, kad plānota spēle pret Zviedriju, izdosies uzvarēt.

LATVIJAS HANDBOLISTI EIROPAS ČEMPIONĀTA KVALIFIKĀCIJĀ

Uzbrūk Dainis Krištopans (vidū)

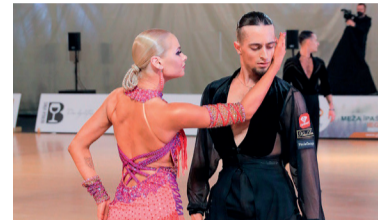
Latvijas vīriešu handbola izlase 2024. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā tiksies ar olimpisko čempioni Franciju, kā arī Poliju un Itāliju, noskaidrojās Berlīnē notikušajā izlozē. Latvija bija trešajā no četriem groziem. Astotajā grupā no pirmā groza Latvijas izlasei pretiniekos tika ielozēta Francija, no otrā – Polija un no ceturta – Itālija. **Igaunija** trešajā grupā tiksies ar Islandi, Čehiju un Izraēlu, bet **Lietuva** sestajā grupā – ar Ungāriju, Šveici un Gruziju. Kvalifikācijas spēles tiks aizvadītas trijos izlašu “logos”, katrā aizvadot pa vienai spēlei mājās un izbraukumā. Kvalifikācijas spēlēs tiks sadalītas 20 atlikušās dalības vietas finālturnīrā. 32 komandas ar izlozes palīdzību tika sadalītas astoņās grupās. Katras apakšgrupas divas labākās, kā arī četras labākās trešo vietu ieņēmušās komandas kvalificēsies finālturnīram.

2024. gada Eiropas čempionātam jau kvalificējušās četras komandas – 2022. gada Eiropas

čempionāta medaļnieki – Zviedrija, Spānija un Dānija, kā arī rīkotājvalsts Vācija. Janvāra nogalē pirmskvalifikācijas spēlēs Latvija savā laukumā ar 36:23 un 36:32 pārspēja Bulgāriju.

SPORTA DEJAS

Latvijas vadošais sporta deju pāris **Vincents Torremade** un **Megija Morite** Ungārijā sasniegta pusfinālu Pasaules kausā Latīņamerikas (LA) dejās, informē Latvijas Sporta deju federācija.

Pasaules kauss tiek rīkots papildu pasaules čempionātam un dalībnieku sastāva ziņā atšķiras no sezonas galvenajām sacensībām. Latviju pārstāvēja pirms divām nedēļām Valmierā valsts čempionātā uzvaru svinējušie Torremade un Morite, kuŗi 2021. gadā Pasaules kausā ierindojās tieši aiz fināla septītajā vietā. Arī šogad Latvijas pārim izdevās sasniegt pusfināla divpadsmitnieku Pasaules kausā. Par noslēdzošo sesto vietu finālā izvērtās ļoti līdzīga cīņa, kurā iesaistījās Azerbaidžānas, Rumānijas, Izraēlas un Slovēnijas pāri. Latvijas sportisti ar Spānijas pāri ieguva vienādu punktu skaitu un dalīja 10.-11. vietu, pēdējā vietā pusfinālā atstājot slovakus. Pirms četriem mēnešiem pasaules čempionātā Torremade/Morite ieņēma 25. vietu.

LATVIJAS SKRĒJĒJS ARTŪRS NIKLĀVS MEDVEDS

Nacionālās kolledžu sporta asociācijas (NCAA) sacensībās sasniedza Latvijas 13. visu laiku labāko rezultātu 5000 metru skrējienā.

Sacensībās Fresno Medveds par gandrīz minūti laboja savu personīgo rekordu, 5000 metrus veicot 14 minūtēs un 2,74 sekundēs. Šāds rezultāts viņam deva piekto vietu sacensībās un 13. pozīciju Latvijas labāko skrējēju sarakstā šajā distancē.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA
Rīgas evaņģēliskā draudzes dievkalpojumi Akas ielā 13, **10. aprīlī** (Pūpolu svētdiena) - Gunta Bukaldera ordinācijas dievkalpojums - attālināti; **15. aprīlī** (Lielā Piektdiena) - attālināti; **17. aprīlī** (Kristus Augšāmcelsšanās svētki - Lieldienas) attālināti.

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!